

***Wynik bieżący
w jednostkach samorządu
terytorialnego w latach 2016-2018***

Warszawa 2019

Spis treści

Wprowadzenie	2
Część I Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4
1. Dochody bieżące	4
2. Wydatki bieżące	5
3. Dochody majątkowe	7
4. Wydatki majątkowe	8
5. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	8
Część II Wykonanie budżetów gmin	11
1. Dochody bieżące	11
2. Wydatki bieżące	12
3. Dochody majątkowe	14
4. Wydatki majątkowe	15
5. Wynik budżetów gmin	16
Część III Wykonanie budżetów powiatów	19
1. Dochody bieżące	19
2. Wydatki bieżące	20
3. Dochody majątkowe	22
4. Wydatki majątkowe	23
5. Wynik budżetów powiatów	23
Część IV Wykonanie budżetów miast na prawach powiatu	26
1. Dochody bieżące	26
2. Wydatki bieżące	27
3. Dochody majątkowe	29
4. Wydatki majątkowe	29
5. Wynik budżetów miast na prawach powiatu	30
Część V Wykonanie budżetów województw	33
1. Dochody bieżące	33
2. Wydatki bieżące	34
3. Dochody majątkowe	36
4. Wydatki majątkowe	36
5. Wynik budżetów województw	37
Część VI Spełnianie relacji z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	40
Część VII Wnioski	44
Spis załączników:	50

Wprowadzenie

Ministerstwo Finansów prezentuje krótkie podsumowanie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego dokonane w oparciu o osiągnięte – bieżące i majątkowe – dochody i wydatki ujęte w sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki w latach 2016-2018. W niniejszym sprawozdaniu zaprezentowano dane w tysiącach oraz w milionach złotych.

Podstawę gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016 - 2018 stanowiły:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Definicje dochodów jednostek samorządu terytorialnego w podziale na bieżące i majątkowe, zawiera art. 235 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym do dochodów majątkowych zalicza się:

- dotacje i środki przeznaczone na inwestycje,
- dochody ze sprzedaży majątku,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Przez dochody bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się natomiast dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi.

Definicje wydatków jednostek samorządu terytorialnego w podziale na bieżące i majątkowe, zawiera art. 236 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na:

- inwestycje i zakupy inwestycyjne,
- zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego to wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 marca 2010 r. w latach 2016-2018 do **dochodów majątkowych** jednostek samorządu terytorialnego zaliczane były dochody ujęte w następujących paragrafach:

- 076-078, 080, 087, 618, 620, 625, 626, 628-634, 641-645, 651-653, 656, 661-666, 668 i 669.

W latach 2016-2018 do **wydatków majątkowych** jednostek samorządu terytorialnego zaliczane były wydatki ujęte w paragrafach:

- 601, 603, 605, 606, 613, 614, 617, 619-623, 625, 630, 656-659, 661-666, 669 i 680.

Różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi określona jest jako wynik bieżący, który w przypadku osiągnięcia wartości dodatnich stanowi nadwyżkę operacyjną (odpowiednio deficyt operacyjny w przypadku ujemnego wyniku bieżącego).

Wynik budżetu operacyjnego wskazuje, czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi.

Im wyższa jest wartość nadwyżki operacyjnej, tym większa jest możliwość realizacji przez jednostkę samorządu terytorialnego nowych przedsięwzięć majątkowych, bezpośrednio, przeznaczając tę kwotę na inwestycje lub pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne.

Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny) oznacza, że bieżące wydatki jednostki samorządu terytorialnego przekraczają poziom jej dochodów bieżących. Może to być spowodowane na przykład nadmiernym wzrostem zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi lub niższym, niż zakładano, wzrostem dochodów jednostki. Zadania bieżące mogą być realizowane kosztem sprzedaży majątku jednostki lub poprzez zaciągnięcie nowych zobowiązań.

Podstawowe źródło danych, dotyczących wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2016-2018, stanowiły sprawozdania z wykonania planów dochodów i wydatków oraz zobowiązań i należności tych jednostek, sporządzone według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (dla roku 2016 i 2017) i rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (dla roku 2018) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.¹

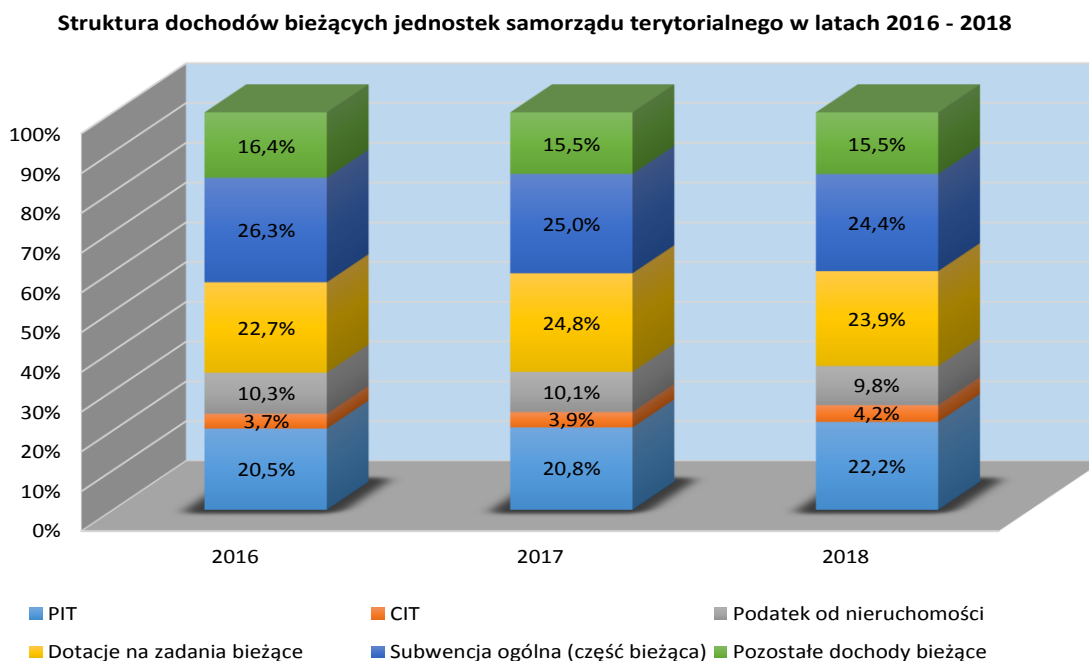
---

¹ Obliczenia zostały wykonane w oparciu o sprawozdania jednostek samorządu terytorialnego za 2016 r. według stanu bazy na dzień 21 marca 2017 r., za 2017 r. według stanu bazy na dzień 28 marca 2018 r. i na 2018 r. według stanu bazy na dzień 27 marca 2019 r. oraz dane z Wieloletniej Prognozy Finansowej jednostek samorządu terytorialnego na lata 2018-2021 według stanu bazy na dzień 19.11.2018 r. Dane te nie uwzględniają korekt nadesłanych po tych terminach. Wielkości ujęto w zaokrągleniu do miliona lub miliarda złotych, na skutek czego powstały niewielkie rozbieżności w prezentowanych danych liczbowych.

Część I

Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego

1. Dochody bieżące

W strukturze dochodów bieżących jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r. największy udział stanowiły: część bieżąca subwencji ogólnej – 24,4%, dotacje na zadania bieżące – 23,9%, dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – 22,2%, oraz pozostałe dochody bieżące – 15,5%.

Dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018

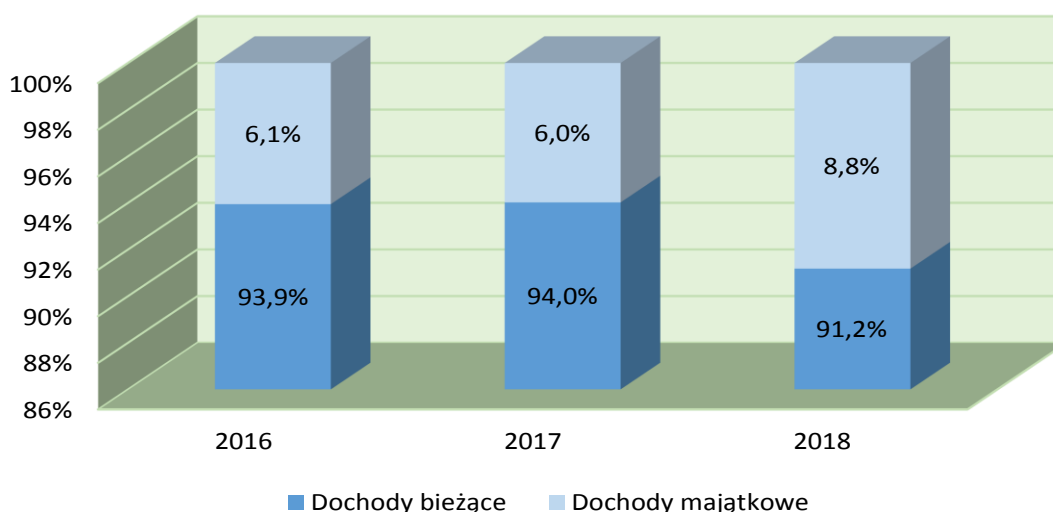
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM,						
w tym:						
Dochody bieżące,						
z tego:						
PIT	41 108	44 885	50 908	109,2	113,4	123,8
CIT	7 441	8 381	9 698	112,6	115,7	130,3
Podatek od nieruchomości	20 774	21 829	22 617	105,1	103,6	108,9
Dotacje na zadania bieżące	45 657	53 579	54 857	117,4	102,4	120,2
Subwencja ogólna (część bieżąca)	52 739	53 999	56 139	102,4	104,0	106,4
Pozostałe dochody bieżące	33 010	33 457	35 412	101,4	105,8	107,3

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 6,2%, a w porównaniu do 2016 r. o 14,4%, podczas gdy dochody ogółem wzrosły odpowiednio o 9,6% i o 17,9%.

W 2018 r., w porównaniu z 2017 r., wszystkie źródła dochodów bieżących wykazywały wzrost a najwyższą dynamikę dochodów bieżących jednostki samorządu terytorialnego uzyskały z podatku dochodowego od osób prawnych (115,7%).

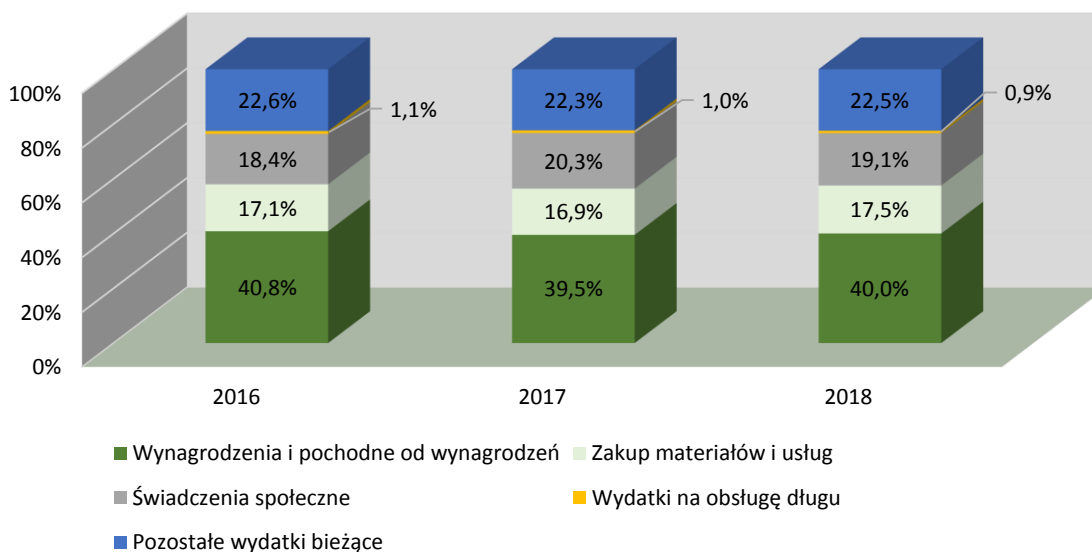
Struktura dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego w podziale na dochody bieżące i majątkowe w latach 2016 - 2018

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r. wyniósł 91,2%.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016 - 2018

W 2018 r. w strukturze wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 40,0%, świadczenia społeczne – 19,1% i pozostałe wydatki bieżące – 22,5%. Wydatki te stanowiły łącznie 81,6% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	206 035	230 166	259 386	111,7	112,7	125,9
Wydatki bieżące, z tego:	180 204	194 952	206 508	108,2	105,9	114,6
Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	73 576	77 025	82 701	104,7	107,4	112,4
Zakup materiałów i usług	30 904	32 929	36 218	106,6	110,0	117,2
Świadczenia społeczne	33 134	39 585	39 511	119,5	99,8	119,2
Wydatki na obsługę długu	1 928	1 859	1 860	96,4	100,0	96,5
Pozostałe wydatki bieżące	40 662	43 554	46 219	107,1	106,1	113,7

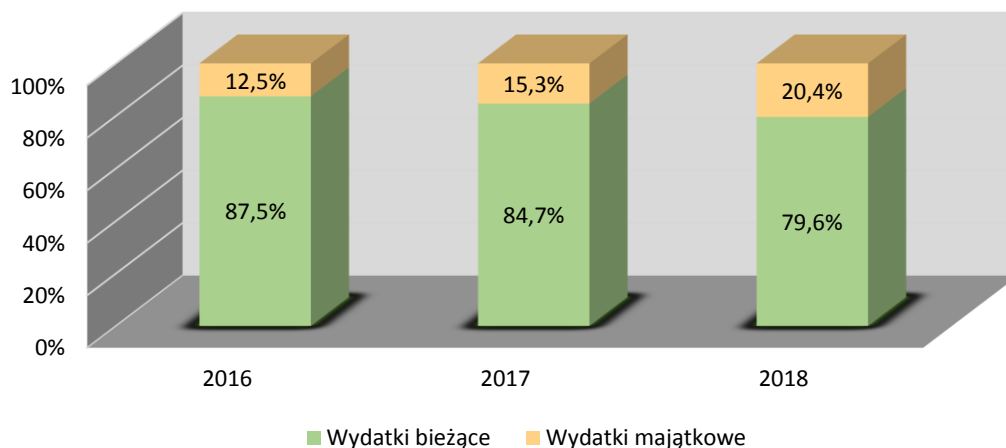
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki bieżące wzrosły o 5,9%, a w porównaniu do 2016 r. o 14,6%, natomiast wydatki ogółem wzrosły o 12,7% w porównaniu do roku 2017 i o 25,9% w porównaniu do roku 2016.

W 2018 r., w porównaniu do 2017 r., najwyższa dynamika wydatków bieżących dotyczyła wydatków na zakup materiałów i usług (110,0%).

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, które stanowiły 40,0% wydatków bieżących, zostały zrealizowane w kwocie o 7,4% wyższej niż wydatki z tego tytułu wykonane w roku 2017.

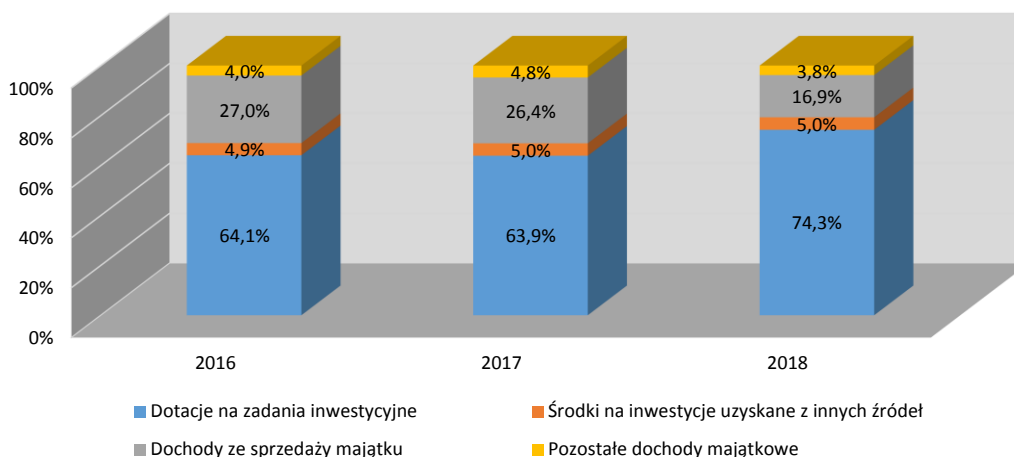
Struktura wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego w podziale na wydatki bieżące i majątkowe w latach 2016 - 2018

W 2018 r. wydatki bieżące stanowiły 79,6% wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego, przy czym 40,0% wydatków bieżących przeznaczonych zostało na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016 -2018

W 2018 r. w strukturze dochodów majątkowych największy udział stanowiły dotacje na zadania inwestycyjne – 74,3%. Udział tych dotacji w dochodach majątkowych zwiększył się o 10,4 punktu procentowego w porównaniu do 2017 r.

Udział dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach majątkowych zmniejszył się z 26,4% w 2017 r. do 16,9% w 2018 r. Natomiast udział środków na inwestycje uzyskanych z innych źródeł wyniósł w 2018 – 5,0%.

Dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	213 669	229 879	251 846	107,6	109,6	117,9
Dochody majątkowe, z tego:	12 939	13 749	22 216	106,3	161,6	171,7
Dotacje na zadania inwestycyjne	8 292	8 783	16 517	105,9	188,1	199,2
Środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł	631	685	1 115	108,6	162,8	176,8
Dochody ze sprzedaży majątku	3 499	3 624	3 758	103,6	103,7	107,4
Pozostałe dochody majątkowe	518	657	826	126,8	125,7	159,4

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody majątkowe zwiększyły się o 61,6%, a w porównaniu do 2016 r. były wyższe o 71,7%.

W porównaniu do 2017 r., dochody uzyskane w 2018 r. z tytułu dotacji na zadania inwestycyjne zwiększyły się o 88,1%, dochody z tytułu środków na inwestycje uzyskane z innych źródeł o 62,8% a dochody ze sprzedaży majątku o 3,7%.

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018 przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki majątkowe	25 831	35 215	52 878	136,3	150,2	204,7
w tym: wydatki inwestycyjne	24 408	33 468	51 023	137,1	152,5	209,0

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki majątkowe zwiększyły się o 50,2%, a w porównaniu do 2016 r. zwiększyły się o 104,7%, zaś wydatki inwestycyjne odpowiednio zwiększyły się o 52,5% i zwiększyły się o 109,0%.

5. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

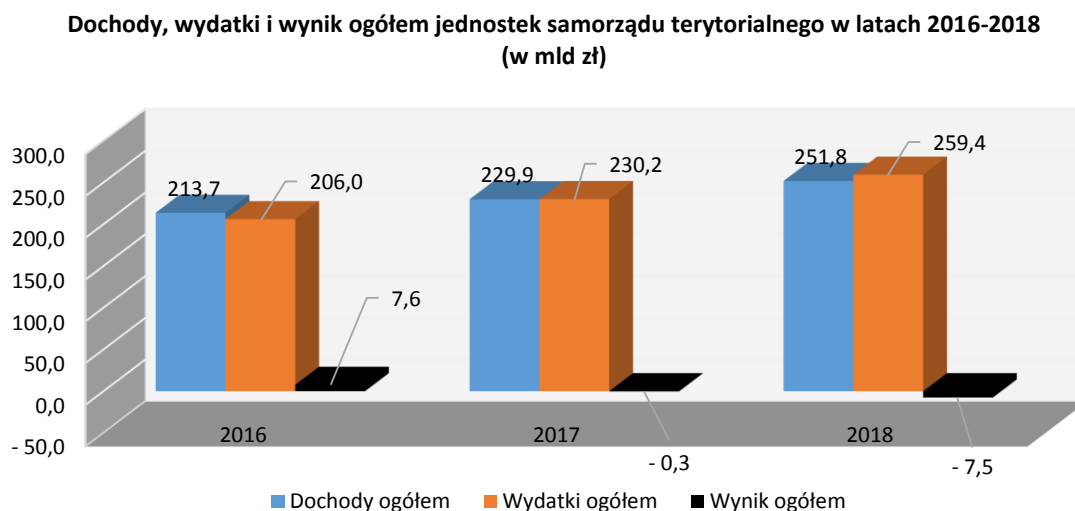
Dochody, wydatki oraz wynik jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018 w podziale na dochody oraz wydatki bieżące i majątkowe

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	213 669	229 879	251 846	107,6	109,6	117,9
I.1 Dochody bieżące	200 730	216 130	229 630	107,7	106,2	114,4
I.2 Dochody majątkowe	12 939	13 749	22 216	106,3	161,6	171,7
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	206 035	230 166	259 386	111,7	112,7	125,9
II.1 Wydatki bieżące	180 204	194 952	206 508	108,2	105,9	114,6
II.2 Wydatki majątkowe	25 831	35 215	52 878	136,3	150,2	204,7
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	7 634	-288	-7 540	-	-	-
WYNIK BIEŻĄCY (I.1-II.1)	20 526	21 178	23 122	-	-	-
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-12 891	-21 466	-30 662	-	-	-

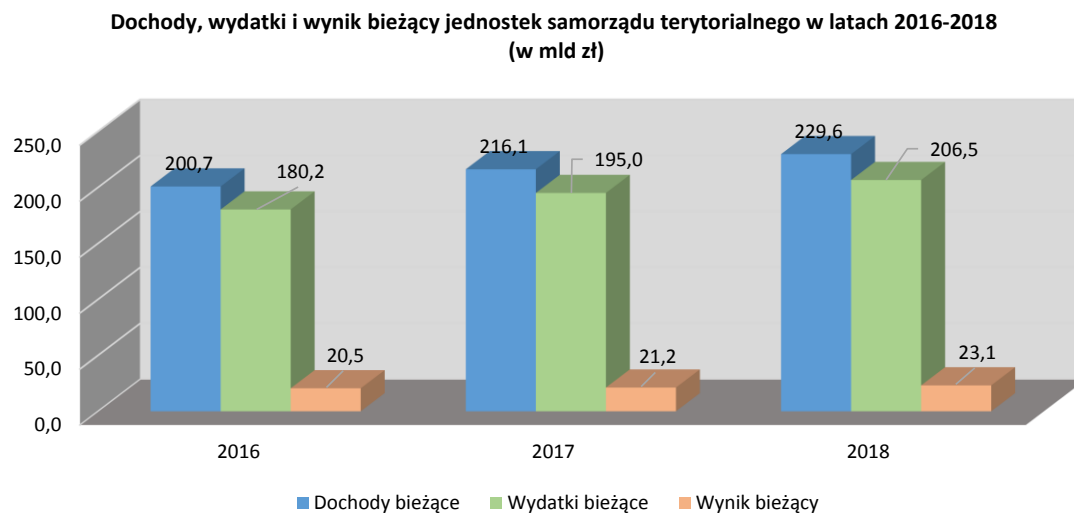
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego zamknęły się deficytem w wysokości 7.540 mln zł. Wynik majątkowy w latach 2016-2018 (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) jednostek zamknął się deficytem, przy czym deficyt w roku 2018 był niższy niż w roku 2017 o 9.196 mln zł.

W latach 2016-2018 dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe od wydatków bieżących.

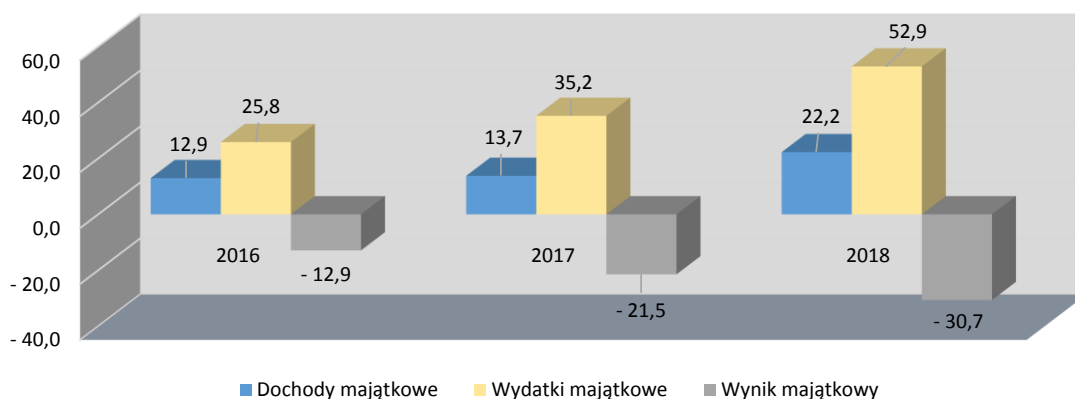

Dochody jednostek samorządu terytorialnego ogółem w roku 2018 wyniosły 251,8 mld zł, zaś wydatki ogółem wyniosły 259,4 mld zł.

W 2018 roku dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe od wydatków bieżących o 23,1 mld zł.

**Dochody, wydatki i wynik majątkowy jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018
(w mld zł)**

W 2018 r. wydatki majątkowe zostały zrealizowane na poziomie 52,9 mld zł, z czego 22,2 mld zł, tj. 42,0%, mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby jednostek samorządu terytorialnego według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2016 - 2018

Wyszczególnienie	Liczba jednostek samorządu terytorialnego wg osiągniętego wyniku bieżącego		
	2016	2017	2018
Dodatni wynik bieżący (nadwyżka operacyjna)	2 792	2 791	2 786
Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny)	16	17	22

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

Liczba jednostek wykazujących ujemny wynik bieżący w 2018 r. wyniosła 22 i była większa w porównaniu do 2017 r. o 5 jednostek.

***

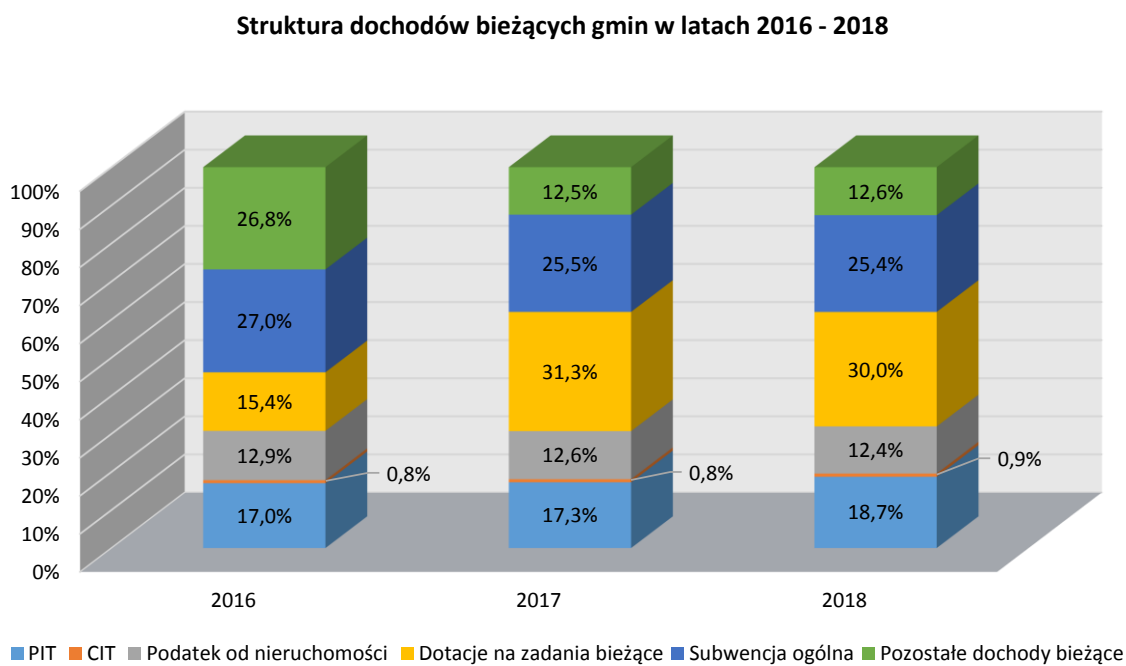
W dalszej części opracowania przeanalizowano dane z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego w podziale na gminy, powiaty, miasta na prawach powiatu i województwa.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów, dotyczące poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, przedstawiono w załącznikach.

Część II

Wykonanie budżetów gmin

1. Dochody bieżące

W strukturze dochodów bieżących gmin w 2018 r. największy udział stanowiły: dotacje na zadania bieżące – 30,0%, subwencja ogólna – 25,4%, dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych – 18,7%. Pozostałe dochody bieżące stanowiły 12,6% dochodów bieżących gmin.

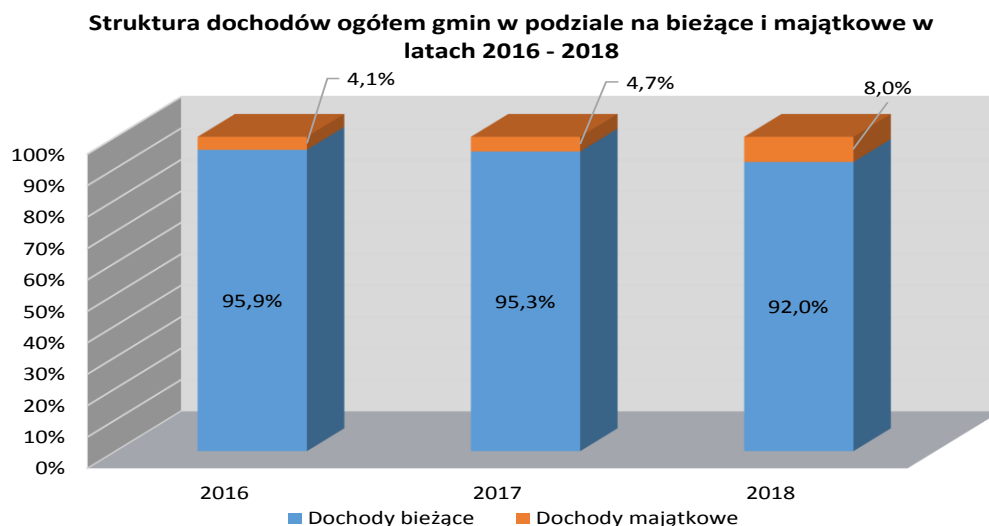
Dochody bieżące gmin w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	101 795	111 189	121 426	109,2	109,2	119,3
Dochody bieżące, z tego:	97 583	105 994	111 706	108,6	105,4	114,5
PIT	16 616	18 297	20 873	110,1	114,1	125,6
CIT	778	862	957	110,8	111,0	123,0
Podatek od nieruchomości	12 627	13 372	13 800	105,9	103,2	109,3
Dotacje na zadania bieżące	15 002	33 183	33 657	221,2	101,4	224,3
Subwencja ogólna (część bieżąca)	26 361	27 071	28 359	102,7	104,8	107,6
Pozostałe dochody bieżące	26 198	13 209	14 059	50,4	106,4	53,7

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody bieżące gmin wzrosły o 5,4%, a w porównaniu do 2016 r. o 14,5%, natomiast dochody ogółem wzrosły odpowiednio o 9,2% i o 19,3%.

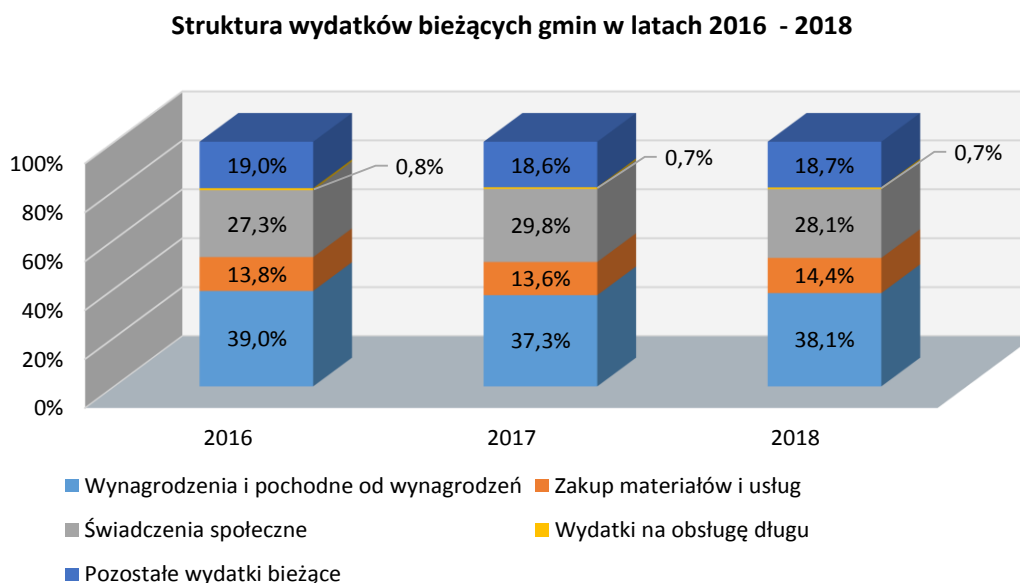
W 2018 r. dochody gmin z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wzrosły o 14,1%, a z podatku dochodowego od osób prawnych o 11,0%.

Udział dochodów bieżących gmin w strukturze dochodów ogółem gmin zmniejszył się z 95,3% w 2017 r. do 92,0% w 2018 r.

2. Wydatki bieżące

Rysunek przedstawia strukturę wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016 - 2018, na którą składają się m.in. wynagrodzenia, świadczenia społeczne, zakup materiałów i usług oraz na obsługę długu.

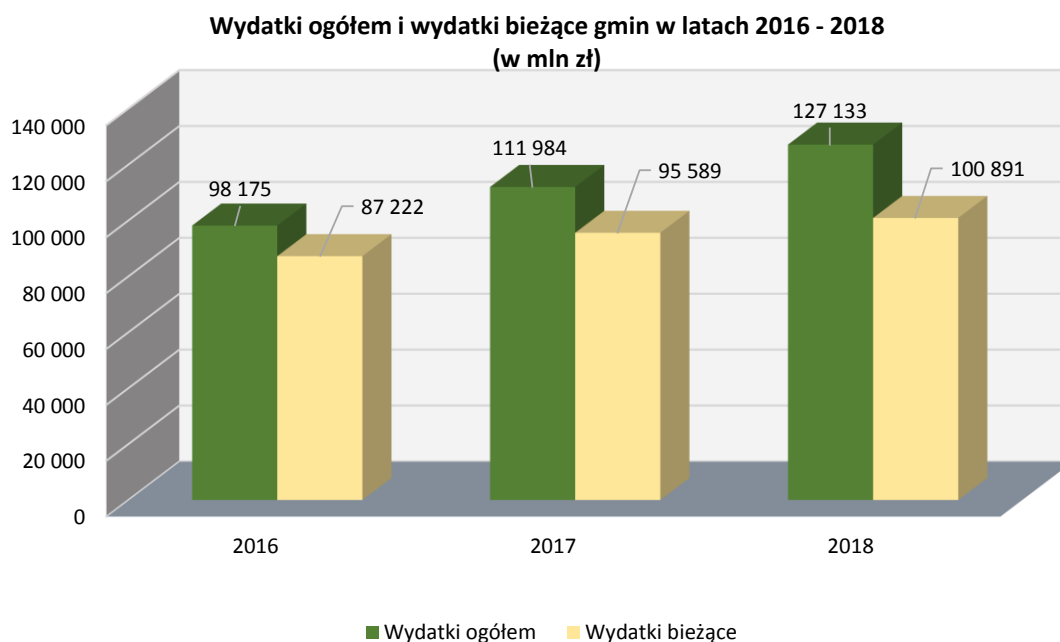

W strukturze wydatków bieżących gmin w 2018 r. przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 38,1% oraz na świadczenia społeczne – 28,1%. Wydatki gmin w tych grupach stanowiły łącznie 66,2% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące gmin w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	98 175	111 984	127 133	114,1	113,5	129,5
Wydatki bieżące, z tego:	87 222	95 589	100 891	109,6	105,5	115,7
Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	34 029	35 639	38 535	104,7	108,1	113,2
Zakup materiałów i usług	12 070	12 964	14 495	107,4	111,8	120,1
Świadczenia społeczne	23 854	28 533	28 305	119,6	99,2	118,7
Wydatki na obsługę długu	701	663	702	94,6	105,9	100,1
Pozostałe wydatki bieżące	16 566	17 790	18 854	107,4	106,0	113,8

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

Wydatki bieżące wykonane w roku 2018 wyniosły 100.891 mln zł i były wyższe w porównaniu do roku 2017 o 5.302 mln zł.

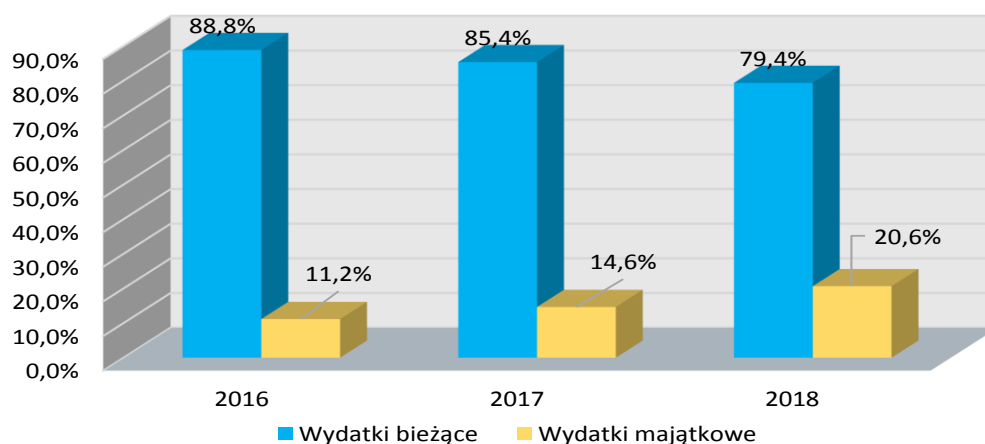
Wydatki ogółem gmin w 2018 r. w stosunku do 2017 r. wzrosły o 13,5%. W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki bieżące gmin wzrosły o 5,5%, a w porównaniu do 2016 r. o 15,7%.

Wśród wydatków bieżących gmin w 2018 r., największe tempo wzrostu wykazują wydatki na zakupy materiałów i usług. W 2018 r., w porównaniu do 2017 r., wykonanie wydatków z tego tytułu było wyższe o 11,8%.

W 2018 r. wydatki na wynagrodzenia i pochodne, które w strukturze wydatków bieżących stanowiły 38,1%, w porównaniu do 2017 r. były wyższe o 8,1%, a w porównaniu do 2016 r. o 13,2%.

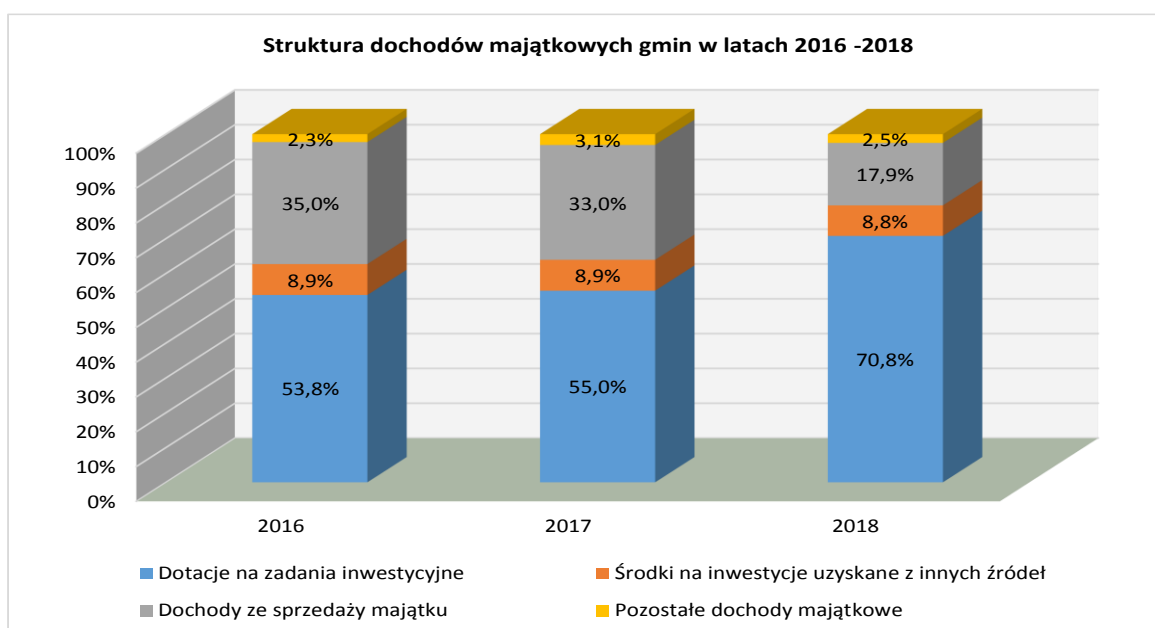
W 2018 r. wydatki na obsługę długu w stosunku do 2017 r. były wyższe o 5,9%.

Wydatki bieżące i wydatki majątkowe gmin w latach 2016 - 2018

W strukturze wydatków ogółem wydatki bieżące w roku 2018 stanowiły 79,4%.

3. Dochody majątkowe

W strukturze wykonanych dochodów majątkowych gmin w 2018 r. największy udział stanowiły dotacje na zadania inwestycyjne - 70,8%.

Dochody majątkowe gmin w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	101 795	111 189	121 426	109,2	109,2	119,3
Dochody majątkowe, z tego:	4 212	5 195	9 720	123,3	187,1	230,8
Dotacje na zadania inwestycyjne	2 266	2 859	6 879	126,2	240,6	303,6
Środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł	374	461	853	123,3	185,0	228,0
Dochody ze sprzedaży majątku	1 476	1 713	1 744	116,1	101,8	118,1
Pozostałe dochody majątkowe	97	162	244	167,0	150,9	252,0

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody majątkowe wzrosły o 87,1%, a w porównaniu do 2016 r. wzrosły o 130,8%. W kategorii dotacje na zadania inwestycyjne dochody gmin zwiększyły się w 2018 r., w porównaniu do roku 2017, o 140,6%, środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł wzrosły o 85,0%, pozostałe dochody majątkowe o 50,9%, a dochody ze sprzedaży majątku wzrosły o 1,8%. W relacji do roku 2016 odnotowano wzrost dotacji na zadania inwestycyjne o 203,6%, pozostałych dochodów majątkowych o 152,0%, środków na inwestycje uzyskanych z innych źródeł o 128,0% i dochodów ze sprzedaży majątku o 18,1%.

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe gmin w latach 2016-2018 przedstawiały się następująco:

	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki majątkowe	10 954	16 396	26 242	149,7	160,1	239,6
w tym: wydatki inwestycyjne	10 649	16 063	25 817	150,8	160,7	242,4

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki majątkowe były wyższe o 60,1%, a w porównaniu do 2016 r. o 139,6%, natomiast wydatki inwestycyjne w 2018 r., w odniesieniu do 2017 r., były wyższe o 60,7%, a w stosunku do 2016 r. o 142,4%.

W strukturze wydatków ogółem wydatki majątkowe stanowiły 20,6%.

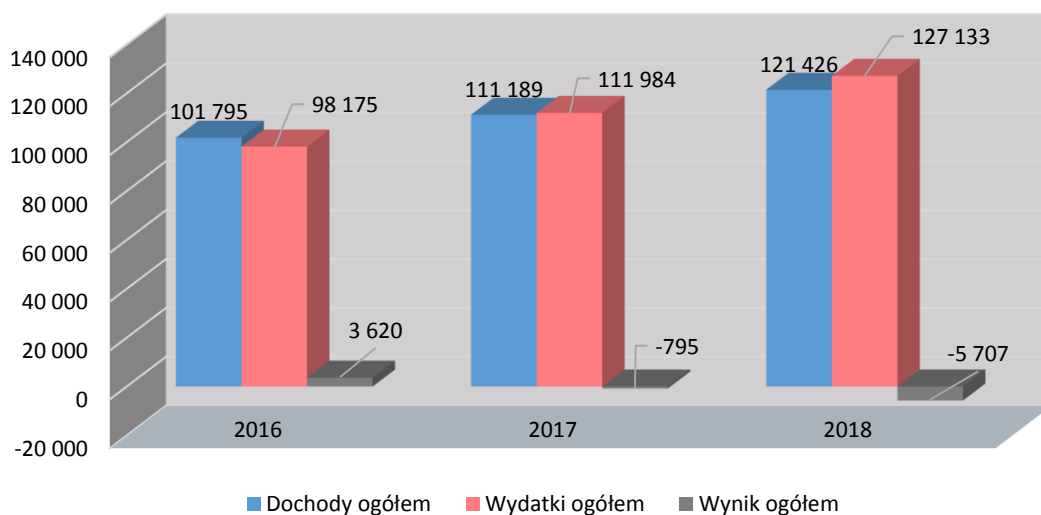
5. Wynik budżetów gmin

W poniższym zestawieniu przedstawiono dochody, wydatki oraz wynik gmin w podziale na bieżący i majątkowy w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	101 795	111 189	121 426	109,2	109,2	119,3
I.1 Dochody bieżące	97 583	105 994	111 706	108,6	105,4	114,5
I.2 Dochody majątkowe	4 212	5 195	9 720	123,3	187,1	230,8
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	98 175	111 984	127 133	114,1	113,5	129,5
II.1 Wydatki bieżące	87 222	95 589	100 891	109,6	105,5	115,7
II.2 Wydatki majątkowe	10 954	16 396	26 242	149,7	160,1	239,6
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	3 620	-795	-5 707	-	-	-
WYNIK BIEŻĄCY (I.1-II.1)	10 361	10 405	10 815	-	-	-
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-6 742	-11 201	-16 522	-	-	-

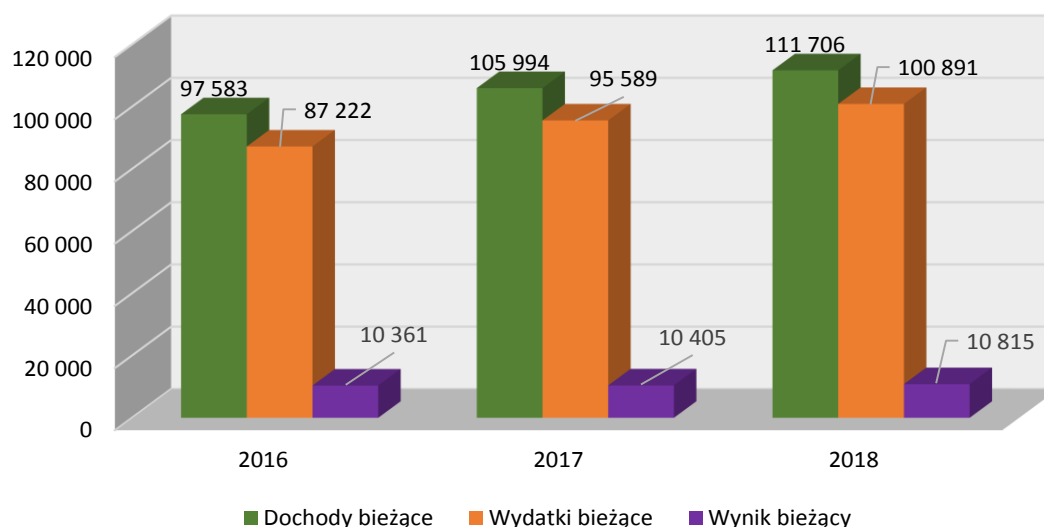
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

Dochody, wydatki i wynik ogółem gmin w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

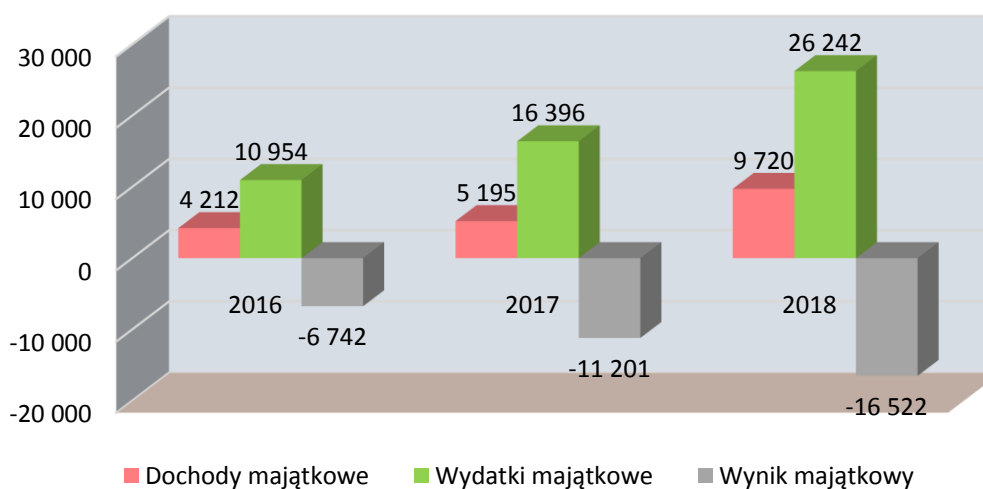
W 2018 r. gminy zamknęły budżety deficytem w wysokości 5.707 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący gmin w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

Nadwyżka bieżąca (dochody bieżące - wydatki bieżące) w gminach w 2018 r. w porównaniu z 2017 r. zwiększyła się o 410 mln zł, tj. o 3,9%.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy gmin w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

W 2018 r. wydatki majątkowe gmin zostały zrealizowane na poziomie 26,2 mld zł, z czego 9,7 mld zł, tj. 37,0% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych. W 2018 r., w porównaniu do 2017 r., dochody majątkowe były wyższe o 87,1%, natomiast zwiększenie wydatków majątkowych wyniosło 60,1%.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby gmin według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	Liczba gmin wg osiągniętego wyniku bieżącego		
	2016	2017	2018
Dodatni wynik bieżący (nadwyżka operacyjna)	2 399	2 398	2 399
Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny)	13	14	13

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

Liczba jednostek wykazujących dodatni wynik bieżący zwiększyła się w 2018 r., w porównaniu do 2017 r., o 1 gminę.

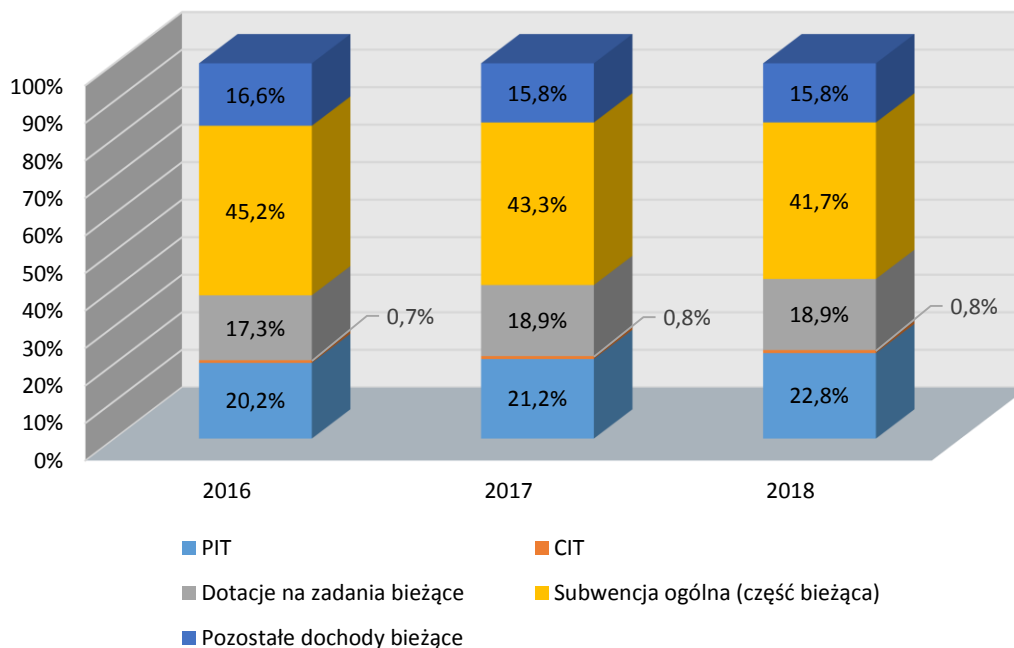
Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów, dotyczące poszczególnych gmin, przedstawiono w załącznikach.

Część III

Wykonanie budżetów powiatów

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących powiatów w latach 2016 - 2018

W strukturze dochodów bieżących powiatów w 2018 r., największy udział stanowiły: subwencja ogólna – 41,7%, dochody uzyskiwane z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych – 22,8% oraz dotacje na zadania bieżące – 18,9%.

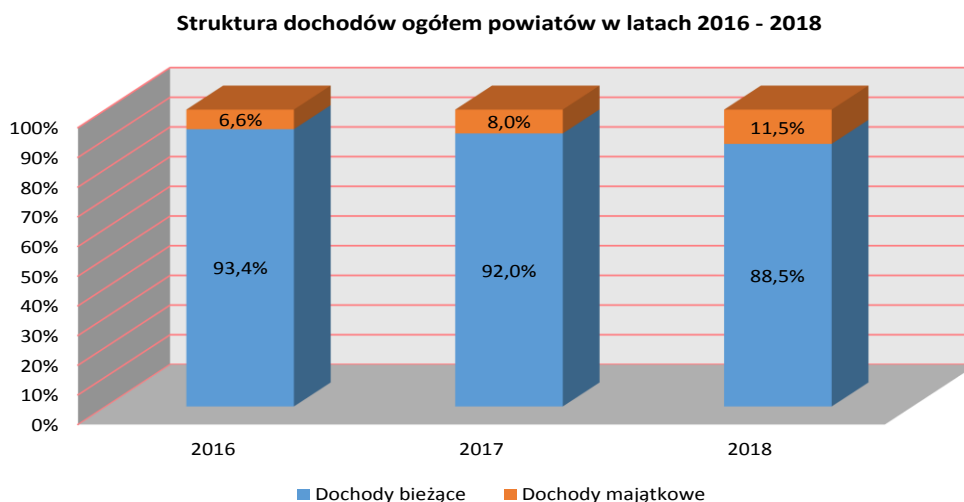
Dochody bieżące powiatów w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	3 : 2	4 : 3	4 : 2
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY ogółem	23 948	25 389	27 959	106,0	110,1	116,8
Dochody bieżące z tego:	22 366	23 350	24 731	104,4	105,9	110,6
PIT	4 509	4 950	5 634	109,8	113,8	124,9
CIT	162	180	199	111,1	110,8	123,1
Dotacje na zadania bieżące	3 866	4 424	4 685	114,4	105,9	121,2
Subwencja ogólna (część bieżąca)	10 108	10 116	10 316	100,1	102,0	102,1
Pozostałe dochody bieżące	3 721	3 680	3 897	98,9	105,9	104,7

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

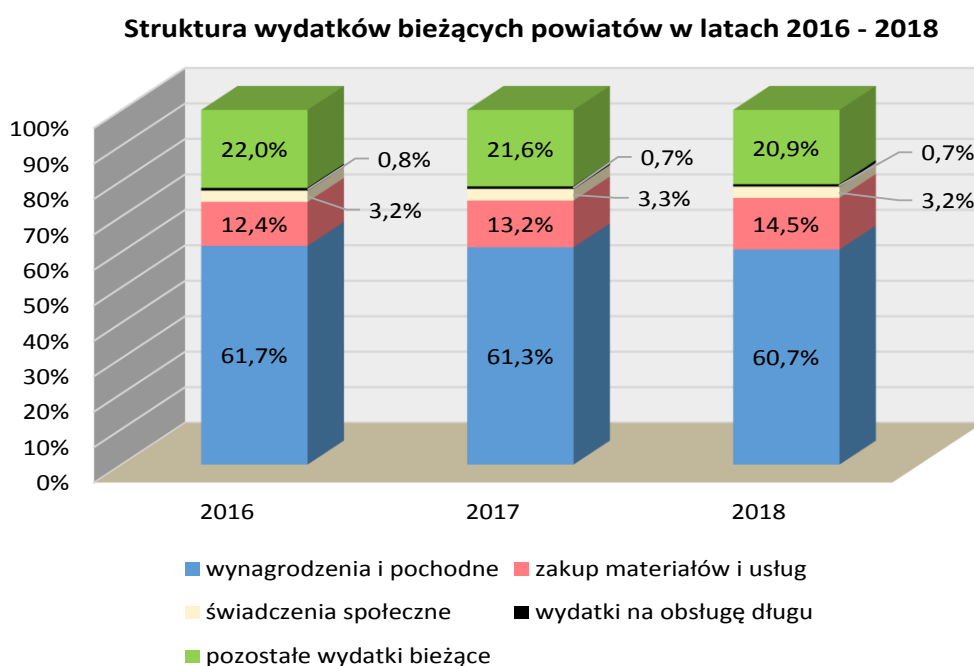
W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody bieżące powiatów były wyższe o 5,9%, a w porównaniu do 2016 r. wzrosły o 10,6%. Dochody ogółem były wyższe w odniesieniu do wykonanych dochodów ogółem w 2017 r. o 10,1%, a w porównaniu do 2016 roku były wyższe o 16,8%.

W 2018 r. najwyższą dynamikę dochodów bieżących powiaty uzyskały z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych - 13,8% oraz z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych – 10,8%.

W strukturze dochodów ogółem powiatów udział dochodów bieżących w 2018 r. wyniósł 88,5%, natomiast zwiększył się udział dochodów majątkowych z 8,0% w 2017 r. do 11,5% w 2018 r.

2. Wydatki bieżące

Wśród wydatków bieżących zrealizowanych przez powiaty w 2018 r. przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 60,7%, pozostałe wydatki – 20,9% oraz zakup materiałów i usług – 14,5%. Wydatki powiatów w tych grupach stanowiły łącznie 96,1% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące powiatów w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

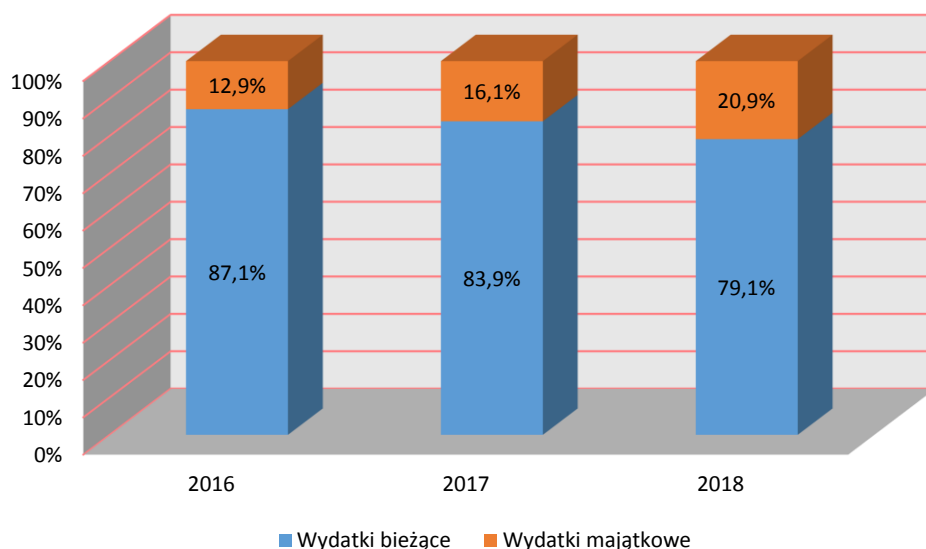
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	3 : 2	4 : 3	4 : 2
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
WYDATKI ogółem	23 301	25 360	28 657	108,8	113,0	123,0
Wydatki bieżące z tego:	20 302	21 277	22 674	104,8	106,6	111,7
wynagrodzenia i pochodne	12 518	13 035	13 753	104,1	105,5	109,9
zakup materiałów i usług	2 523	2 809	3 299	111,3	117,4	130,7
świadczenia społeczne	644	696	719	108,1	103,3	111,7
wydatki na obsługę długu	156	151	155	96,8	102,7	99,4
pozostałe wydatki bieżące	4 462	4 586	4 748	102,8	103,5	106,4

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki bieżące powiatów zwiększyły się o 6,6%, zaś w porównaniu do 2016 r. o 11,7%. W porównaniu do 2017 r. wydatki ogółem zwiększyły się o 13,0%, natomiast w stosunku do 2016 r. o 23,0%.

W omawianych latach zanotowano wzrost wydatków na zakup materiałów i usług. Wykonanie wydatków z tego tytułu w 2018 r. było wyższe o 17,4% w porównaniu do 2017 r. i o 30,7% w odniesieniu do 2016 r.

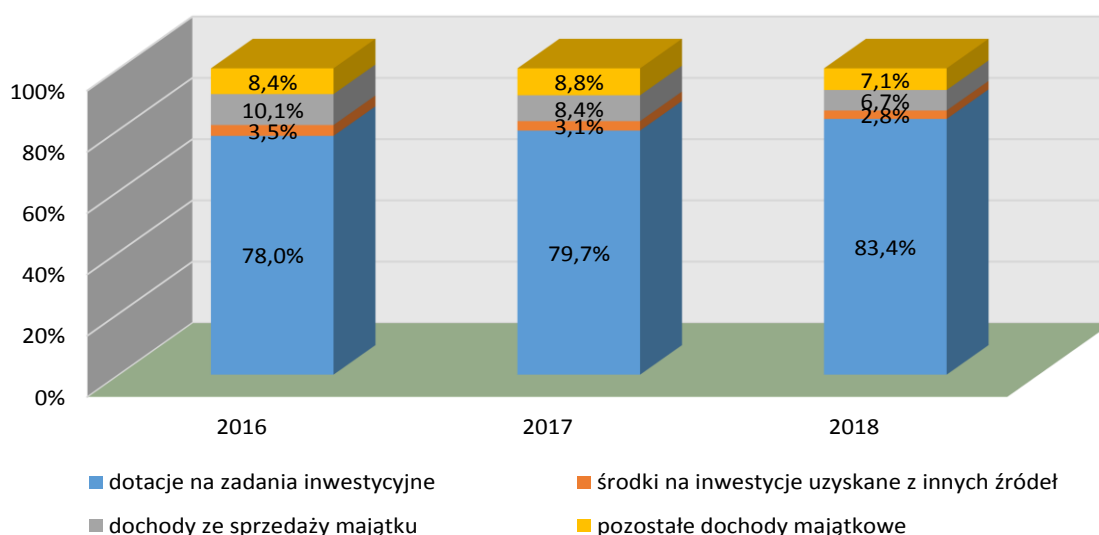
Struktura wydatków ogółem powiatów w latach 2016 - 2018

W 2018 r. udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem powiatów zmniejszył się w porównaniu do 2017 r. z 83,9% do 79,1%.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych powiatów w latach 2016 - 2018

W dochodach majątkowych powiatów największy udział stanowiły w 2018 r. dotacje na zadania inwestycyjne – 83,4%, pozostałe dochody majątkowe – 7,1% i dochody ze sprzedaży majątku - 6,7%. Udział środków na inwestycje uzyskane z innych źródeł w 2018 r. stanowił 2,8% dochodów majątkowych.

W stosunku do roku 2017, w roku 2018 w strukturze dochodów majątkowych powiatów zwiększył się udział dotacji na zadania inwestycyjne - z 79,7% do 83,4%.

Dochody majątkowe powiatów w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	3 : 2	4 : 3	4 : 2
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY ogółem, w tym:	23 948	25 389	27 959	106,0	110,1	116,8
Dochody majątkowe, z tego:	1 582	2 038	3 228	128,8	158,4	204,0
dotacje na zadania inwestycyjne	1 234	1 624	2 692	131,6	165,8	218,1
środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł	56	63	89	112,5	141,2	158,8
dochody ze sprzedaży majątku	160	172	216	107,5	125,3	134,7
pozostałe dochody majątkowe	133	179	231	134,6	129,3	174,0

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r. dochody majątkowe zostały zrealizowane na poziomie wyższym niż w 2017 r. o 58,4%.

Spośród dochodów majątkowych w 2018 r., w odniesieniu do 2017 r., zwiększyły się dochody z dotacji na zadania inwestycyjne o 65,8%, środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł o 41,2%, dochody ze sprzedaży majątku o 25,3% oraz pozostałe dochody majątkowe o 29,3%.

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe powiatów w latach 2016-2018 przedstawiały się następująco:

	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki majątkowe	2 998	4 083	5 983	136,2	146,5	199,6
w tym: wydatki inwestycyjne	2 963	4 021	5 934	135,7	147,6	200,3

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki majątkowe powiatów zwiększyły się o 46,5%, a w porównaniu do 2016 r. o 99,6%. Wydatki inwestycyjne w roku 2018 zwiększyły się w stosunku do roku 2017 o 47,6%, zaś w porównaniu z rokiem 2016 o 100,3%.

5. Wynik budżetów powiatów

Dochody, wydatki oraz wynik powiatów w latach 2016-2018 w podziale na bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela

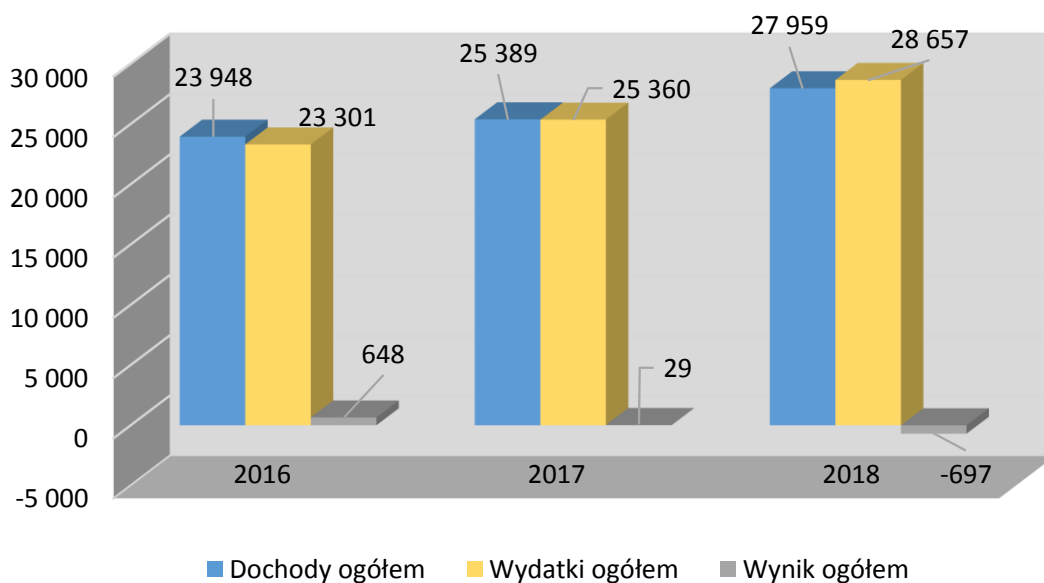
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	3 : 2	4 : 3	4 : 2
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
I. DOCHODY ogółem	23 948	25 389	27 959	106,0	110,1	116,8
I.1. Dochody bieżące	22 366	23 350	24 732	104,4	105,9	110,6
I.2. Dochody majątkowe	1 582	2 038	3 228	128,8	158,4	204,0
II. WYDATKI ogółem	23 301	25 360	28 657	108,8	113,0	123,0
II.1. Wydatki bieżące	20 302	21 277	22 674	104,8	106,6	111,7
II.2. Wydatki majątkowe	2 998	4 083	5 983	136,2	146,5	199,6
III. WYNIK (I-II)	648	29	-697	-	-	-
WYNIK BIEŻĄCY (I.1-II.1)	2 063	2 073	2 058	-	-	-
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-1 416	-2 045	-2 755	-	-	-

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

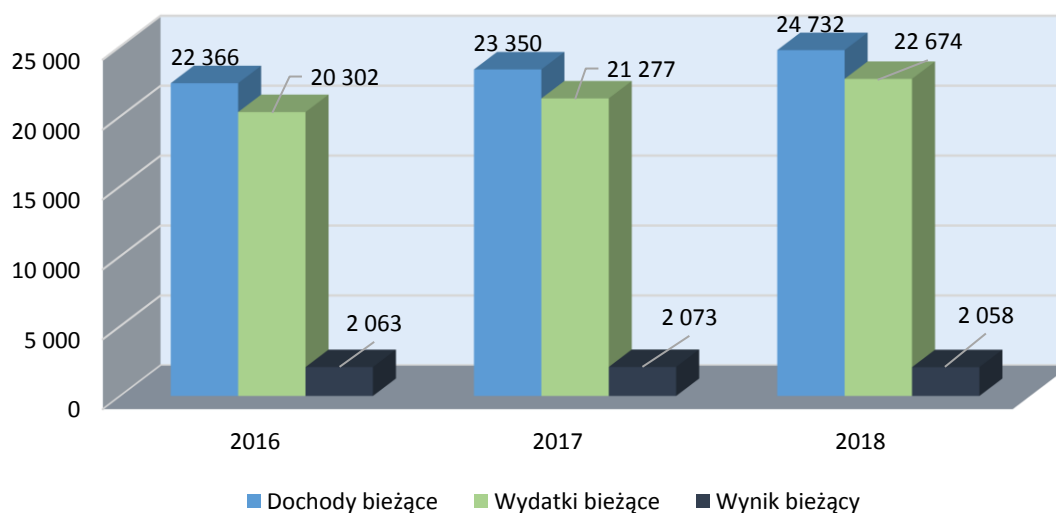
Nadwyżka operacyjna (dochody bieżące - wydatki bieżące) w powiatach w 2018 r., w porównaniu z 2017 r., zmniejszyła się o 15 mln zł, natomiast wynik majątkowy (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) zmniejszył się do -2.755 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik powiatów w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

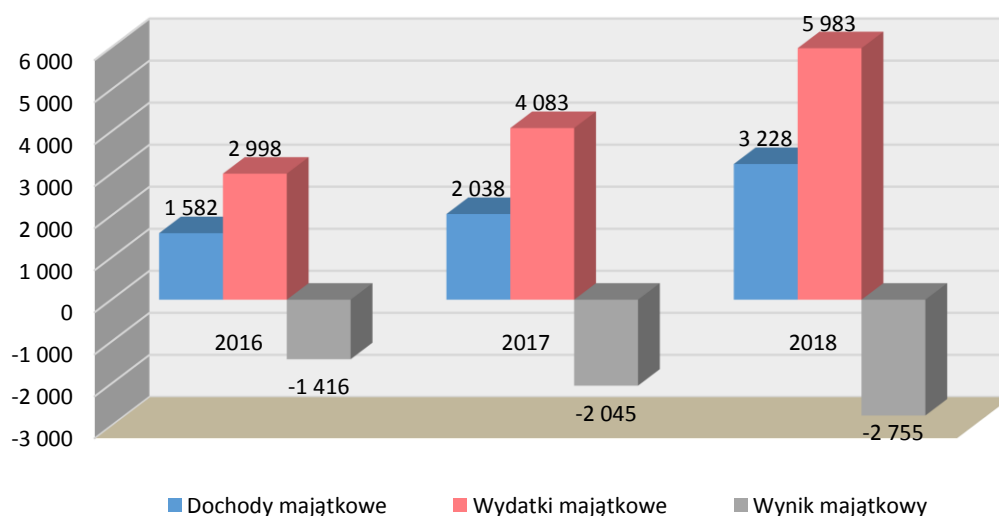
W 2018 r. budżety powiatów zamknęły się zbiorczo deficytem w kwocie 697 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżące powiatów w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

Dochody bieżące powiatów w 2018 r. zwiększyły się o 5,9% w stosunku do 2017 r.

**Dochody, wydatki i wynik majątkowe powiatów
w latach 2016 - 2018 (w mln zł)**

W 2018 r. wydatki majątkowe w powiatach zostały zrealizowane na poziomie 5.983 mln zł, z czego 3.228 mln zł, tj. 54,0% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby powiatów według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	Liczba powiatów wg osiągniętego wyniku bieżącego		
	2016	2017	2018
Dodatni wynik bieżący (nadwyżka operacyjna)	311	312	305
Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny)	3	2	9

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

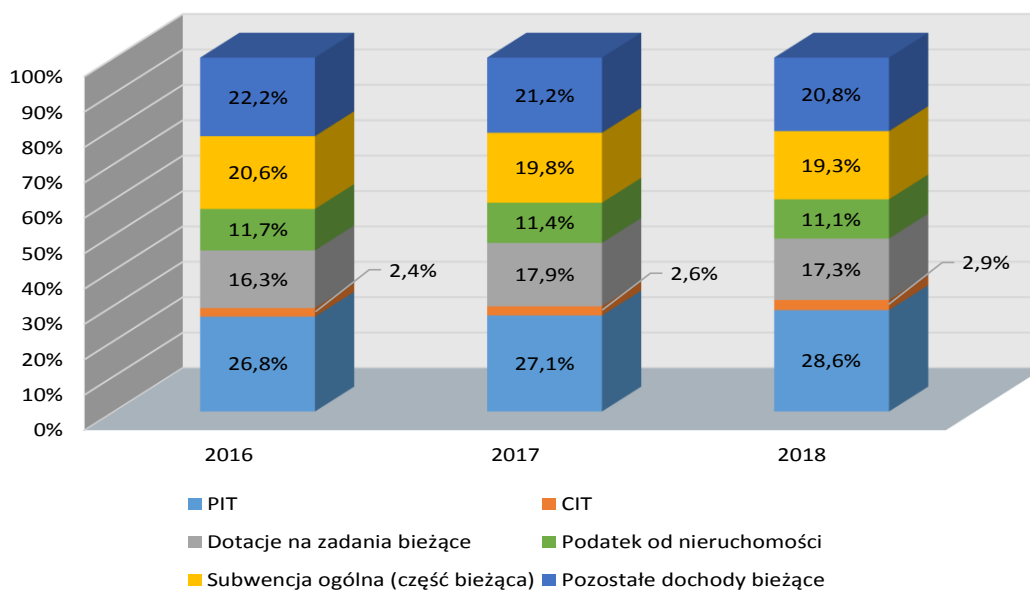
Liczba jednostek, które osiągnęły nadwyżkę operacyjną w roku 2018 zmniejszyła się w stosunku do roku 2017 o 7 powiatów.

Część IV

Wykonanie budżetów miast na prawach powiatu

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących miast na prawach powiatu w latach 2016 - 2018

W strukturze dochodów bieżących miast na prawach powiatu w 2018 r. największy udział stanowiły: dochody uzyskiwane z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych 28,6%, pozostałe dochody bieżące 20,8% oraz subwencja ogólna 19,3%.

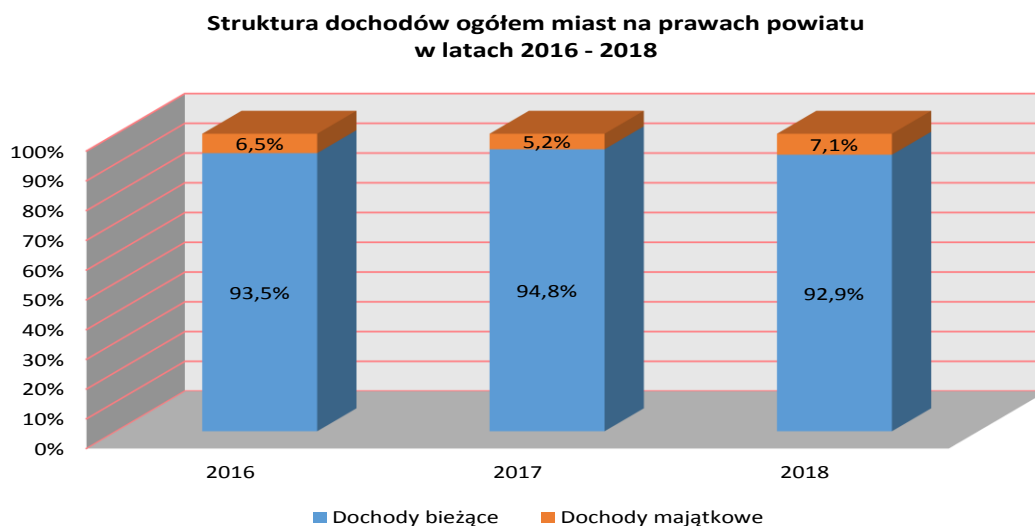
Dochody bieżące miast na prawach powiatu w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	3 : 2	4 : 3	4 : 2
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY ogółem	74 420	78 530	85 508	105,5	108,9	114,9
Dochody bieżące z tego:	69 568	74 432	79 473	107,0	106,8	114,2
PIT	18 659	20 196	22 767	108,2	112,7	122,0
CIT	1 699	1 929	2 284	113,5	118,4	134,5
Dotacje na zadania bieżące	11 344	13 330	13 780	117,5	103,4	121,5
Podatek od nieruchomości	8 148	8 456	8 817	103,8	104,3	108,2
Subwencja ogólna (część bieżąca)	14 332	14 716	15 322	102,7	104,1	106,9
Pozostałe dochody bieżące	15 386	15 805	16 503	102,7	104,4	107,3

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

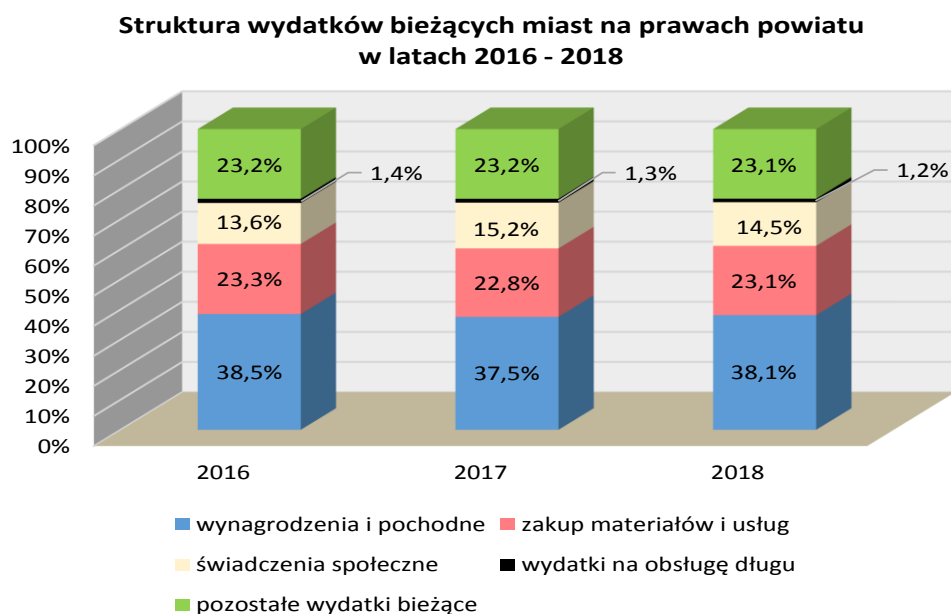
W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody bieżące miast na prawach powiatu wzrosły o 6,8%, a w porównaniu do 2016 r. o 14,2%, podczas gdy dochody ogółem wzrosły odpowiednio o 8,9% i o 14,9%.

W 2018 r. najwyższą dynamikę dochodów bieżących w miastach na prawach powiatu można zauważyć w podatku dochodowym od osób prawnych - 118,4%. Dochody z tytułu udziału w podatku dochodowego od osób fizycznych, w porównaniu z rokiem 2017, wzrosły o 12,7%.

W porównaniu do 2017 r., w 2018 r., w strukturze dochodów ogółem, w miastach na prawach powiatu, udział dochodów bieżących zmalał o 1,9 punktu procentowego.

2. Wydatki bieżące

W 2018 r., w strukturze wydatków bieżących miast na prawach powiatu przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (38,1%), pozostałe wydatki bieżące (23,1%) oraz zakup materiałów i usług (23,1%). Wydatki miast na prawach powiatu w tych grupach stanowiły łącznie 84,3% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

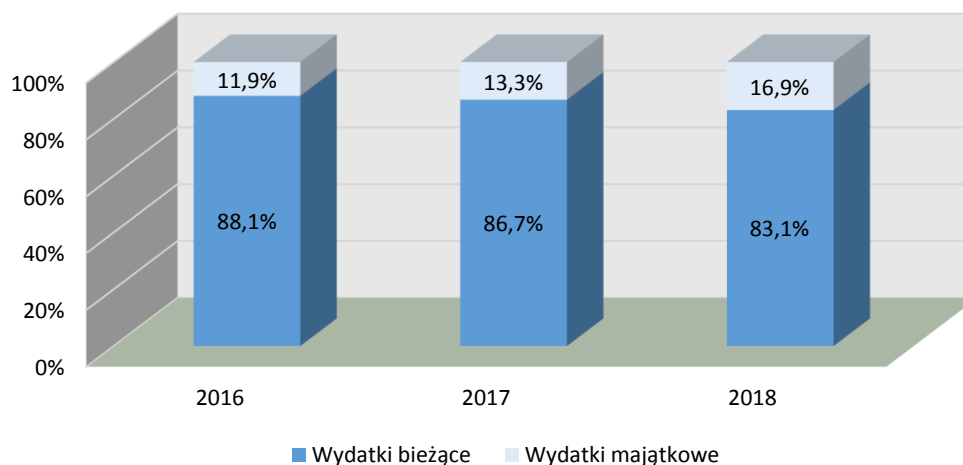
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	3 : 2	4 : 3	4 : 2
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
WYDATKI ogółem	71 942	78 504	87 015	109,1	110,8	121,0
Wydatki bieżące z tego:	63 373	68 096	72 311	107,5	106,2	114,1
wynagrodzenia i pochodne	24 396	25 568	27 568	104,8	107,8	113,0
zakup materiałów i usług	14 770	15 513	16 671	105,0	107,5	112,9
świadczenia społeczne	8 636	10 356	10 487	119,9	101,3	121,4
wydatki na obsługę długu	886	875	852	98,8	97,4	96,2
pozostałe wydatki bieżące	14 686	15 784	16 733	107,5	106,0	113,9

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki bieżące miast na prawach powiatu wzrosły o 6,2%, a w porównaniu do 2016 r. o 14,1%, a wydatki ogółem wzrosły odpowiednio o 10,8% i o 21,0%.

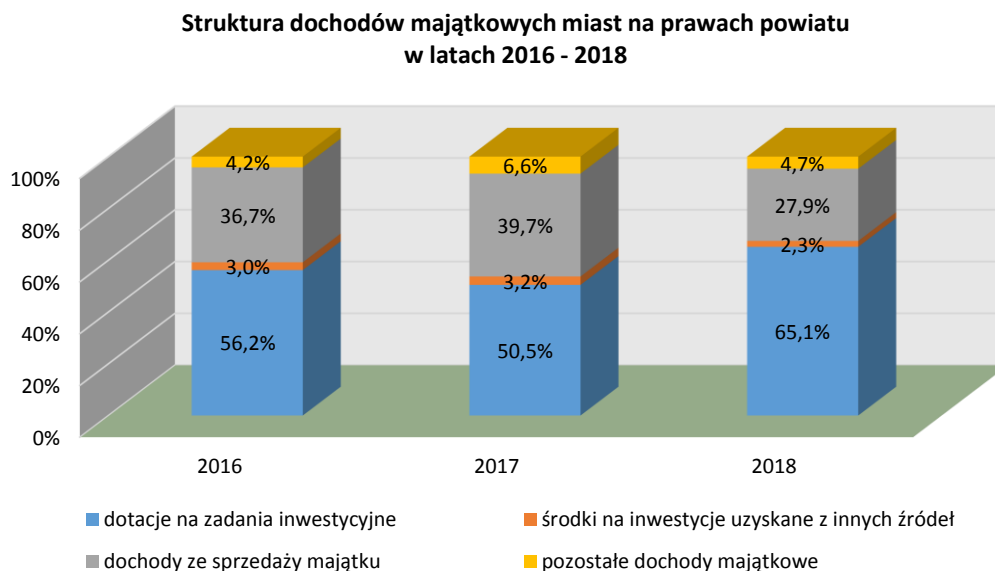
W 2018 r., w porównaniu do 2017 r., wykonanie wydatków z tytułu obsługi długu było niższe o 2,6%, a w stosunku do 2016 r. o 3,8%. W relacji 2018 r. do 2016 r. największy wzrost odnotowano w wydatkach na świadczenia społeczne (o 21,4%).

Struktura wydatków ogółem miast na prawach powiatu w latach 2016 - 2018

W strukturze wykonanych wydatków ogółem miast na prawach powiatu udział wydatków bieżących zmniejszył się z 86,7% w 2017 r. do 83,1% w 2018 r.

3. Dochody majątkowe

W 2018 r. w dochodach majątkowych miast na prawach powiatu największy udział stanowiły dotacje na zadania inwestycyjne – 65,1% oraz dochody ze sprzedaży majątku – 27,9%.

Dochody majątkowe miast na prawach powiatu w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	3 : 2	4 : 3	4 : 2
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY ogółem	74 420	78 530	85 508	105,5	108,9	114,9
Dochody majątkowe w tym:	4 852	4 097	6 035	84,4	147,3	124,4
dotacje na zadania inwestycyjne	2 726	2 067	3 932	75,8	190,2	144,2
środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł	146	133	138	91,1	103,5	94,3
dochody ze sprzedaży majątku	1 779	1 628	1 683	91,5	103,4	94,6
pozostałe dochody majątkowe	202	269	282	133,2	104,9	139,7

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody majątkowe miast na prawach powiatu zwiększyły się o 47,3%, natomiast w porównaniu do 2016 r. o 24,4%.

Spośród dochodów majątkowych w 2018 r., w porównaniu do 2017 r., największy wzrost odnotowano w dotacjach na zadania inwestycyjne – o 90,2%.

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe miast na prawach powiatu w latach 2016-2018 przedstawiały się następująco:

	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki majątkowe	8 568	10 408	14 704	121,5	141,3	171,6
w tym: wydatki inwestycyjne	7 713	9 410	13 657	122,0	145,1	177,1

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki majątkowe miast na prawach powiatu zwiększyły się o 41,3%, a w porównaniu do 2016 r., zwiększyły się o 71,6%. Wydatki inwestycyjne w porównaniu do roku 2017 zwiększyły się o 45,1%, zaś w porównaniu do roku 2016 zwiększyły się o 77,1%.

5. Wynik budżetów miast na prawach powiatu

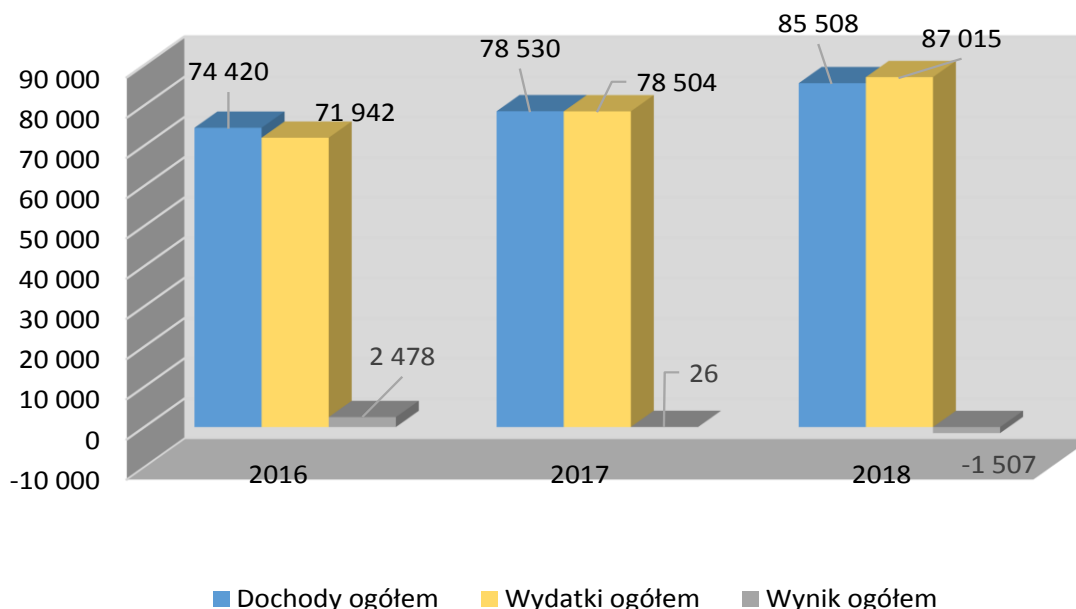
Dochody, wydatki oraz wynik miast na prawach powiatu w latach 2016-2018 w podziale na dochody i wydatki bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	3 : 2	4 : 3	4 : 2
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
I. DOCHODY ogółem	74 420	78 530	85 508	105,5	108,9	114,9
I.1. Dochody bieżące	69 568	74 432	79 473	107,0	106,8	114,2
I.2. Dochody majątkowe	4 852	4 097	6 035	84,4	147,3	124,4
II. WYDATKI ogółem	71 942	78 504	87 015	109,1	110,8	121,0
II.1. Wydatki bieżące	63 373	68 096	72 311	107,5	106,2	114,1
II.2. Wydatki majątkowe	8 568	10 408	14 704	121,5	141,3	171,6
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	2 478	26	-1 507	-	-	-
WYNIK BIEŻĄCY (I.1-II.1)	6 195	6 336	7 162	-	-	-
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-3 716	-6 311	-8 669	-	-	-

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

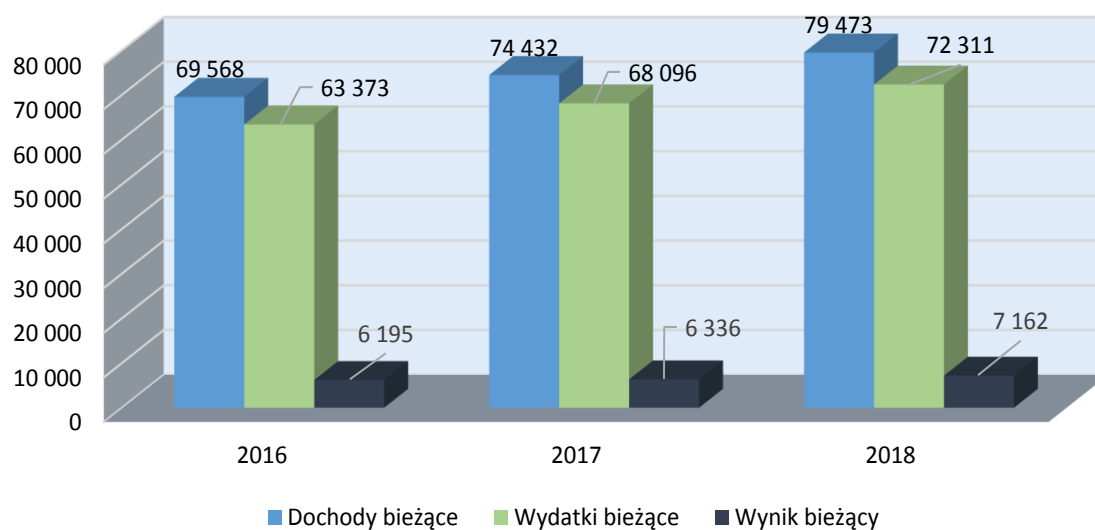
Nadwyżka operacyjna w miastach na prawach powiatu w 2018 r. zwiększyła się w porównaniu do 2017 r. o 826 mln zł, a ujemny wynik majątkowy (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) zwiększył się w tym czasie o 2.358 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik miast na prawach powiatu w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

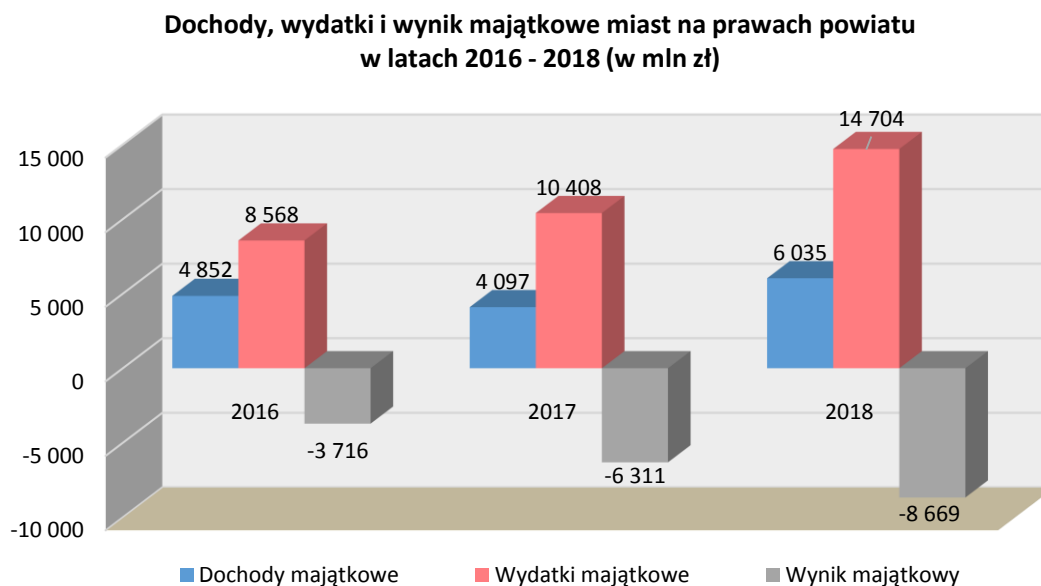
Budżety miast na prawach powiatu w 2018 r. zamknęły się deficytem w wysokości 1.507 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżące miast na prawach powiatu w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

W latach 2016-2018 miasta na prawach powiatu wypracowały nadwyżkę operacyjną, która wyniosła w 2016 r. 6.195 mln zł, w 2017 r. 6.336 mln zł i w 2018 r. 7.162 mln zł.

W 2018 r. wydatki majątkowe w miastach na prawach powiatu zostały zrealizowane na poziomie 14.704 mln zł, z czego 6.035 mln zł, tj. 41,0% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby miast na prawach powiatu według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	Liczba miast na prawach powiatu wg osiągniętego wyniku bieżącego		
	2016	2017	2018
Dodatni wynik bieżący (nadwyżka operacyjna)	66	65	66
Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny)	0	1	0

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

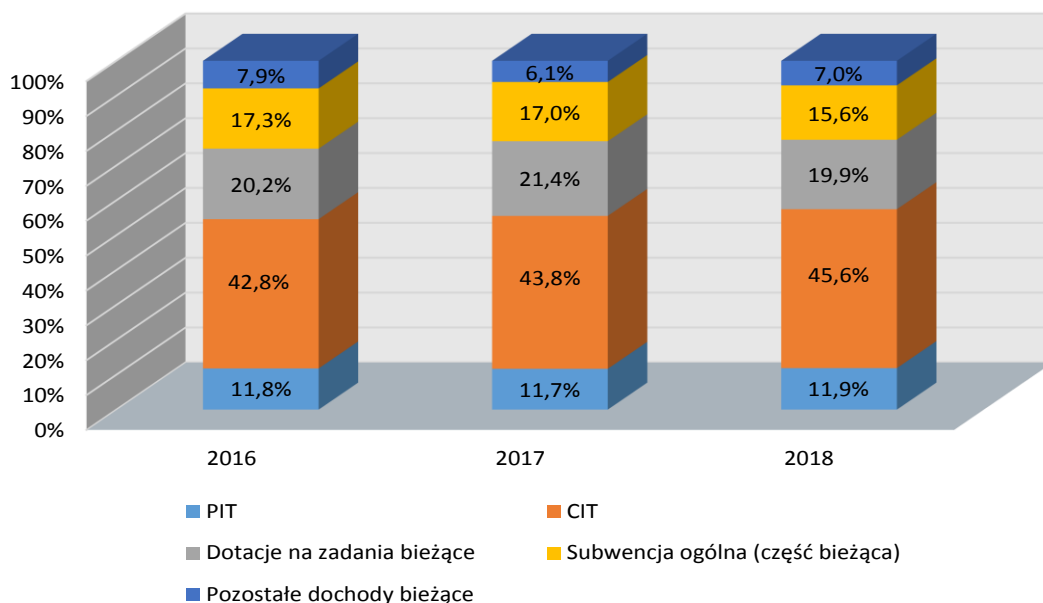
W 2018 r. wszystkie 66 miast na prawach powiatu wykazało dodatni wynik bieżący. Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów dotyczące poszczególnych miast na prawach powiatu przedstawiono w załącznikach.

Część V

Wykonanie budżetów województw

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących województw w latach 2016 - 2018

W strukturze dochodów bieżących województw w 2018 r. największy udział stanowiły: dochody uzyskane z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych 45,6%, dotacje na zadania bieżące 19,9%, subwencja ogólna 15,6%.

W poniższym zestawieniu przedstawiono zbiorcze dane dotyczące wykonanych dochodów bieżących województw w latach 2016-2018

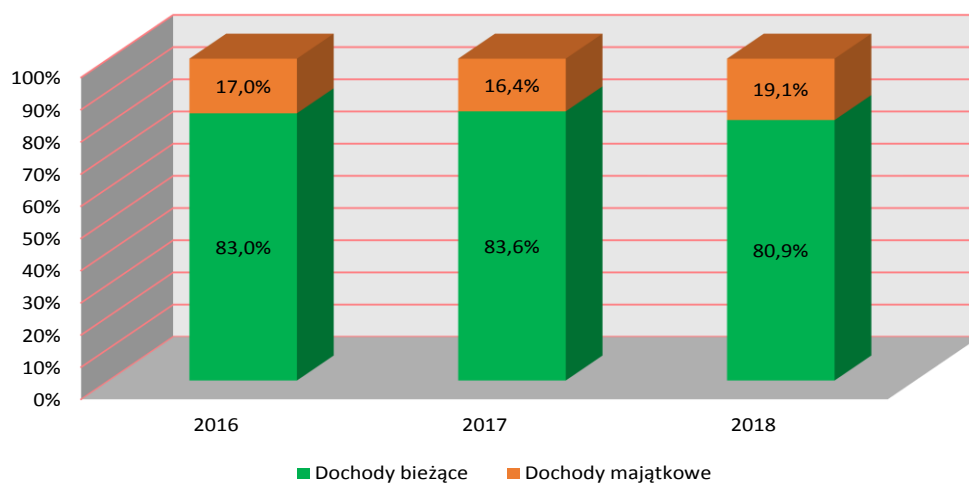
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	13 506	14 771	16 954	109,4	114,8	125,5
Dochody bieżące, z tego:	11 213	12 353	13 720	110,2	111,1	122,4
PIT	1 324	1 443	1 634	109,0	113,2	123,4
CIT	4 802	5 410	6 257	112,7	115,7	130,3
Dotacje na zadania bieżące	2 262	2 643	2 735	116,5	103,5	120,6
Subwencja ogólna (część bieżąca)	1 938	2 096	2 141	108,2	102,1	110,5
Pozostałe dochody bieżące	887	761	953	85,8	125,2	107,4

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody bieżące zwiększyły się o 11,1%, a w porównaniu do 2016 r. o 22,4%. Dochody ogółem w 2018 r. zwiększyły się w stosunku do 2017 r. o 14,8%, a w stosunku do 2016 r. zwiększyły się o 25,5%.

Wśród dochodów bieżących zrealizowanych przez województwa w 2018 r., w porównaniu do 2017 r., nastąpił wzrost dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych o 15,7%, z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych o 13,2% oraz z dotacji na zadania bieżące o 3,5%.

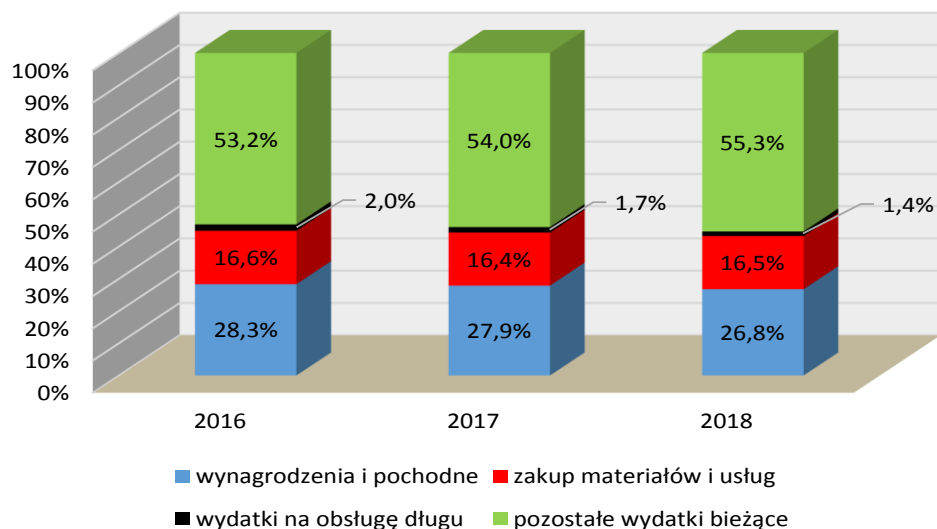
Struktura dochodów ogółem województw w latach 2016 - 2018

Udział dochodów bieżących województw w strukturze dochodów ogółem zmniejszył się z 83,6% w roku 2017 do 80,9% w roku 2018.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących województw w latach 2016 - 2018

W strukturze wydatków bieżących województw w 2018 r. przeważały pozostałe wydatki stanowiące 55,3% tych wydatków. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń stanowiły 26,8%, wydatki na zakup materiałów i usług 16,5%.

Wydatki bieżące województw w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

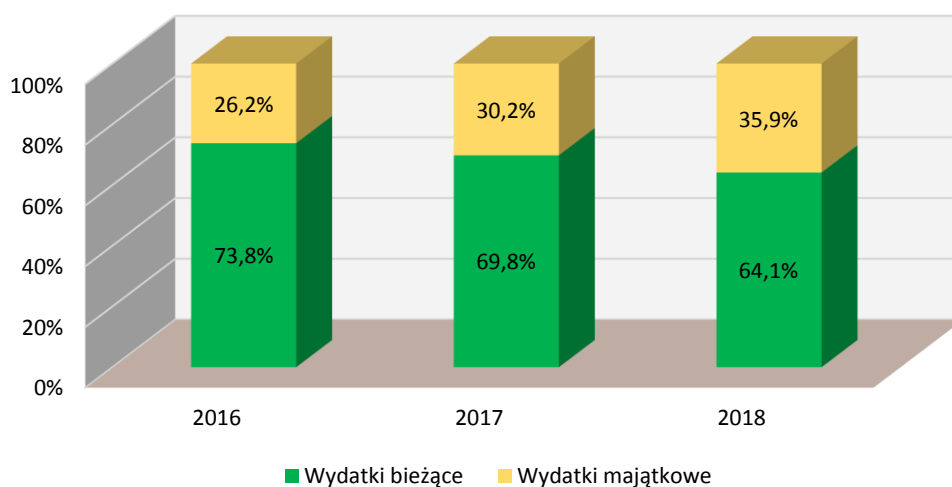
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	12 617	14 317	16 582	113,5	115,8	131,4
Wydatki bieżące, z tego:	9 307	9 990	10 633	107,3	106,4	114,2
Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	2 634	2 783	2 845	105,7	102,2	108,0
Zakup materiałów i usług	1 541	1 643	1 753	106,6	106,7	113,8
Wydatki na obsługę długu	185	170	151	91,9	88,6	81,4
Pozostałe wydatki bieżące	4 947	5 394	5 884	109,0	109,1	118,9

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2016 - 2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki bieżące województw zwiększyły się o 6,4%, a w porównaniu do 2016 r. o 14,2%. Wydatki ogółem w 2018 r., w stosunku do 2017 r., zwiększyły się o 15,8%, a stosunku do 2016 r. zwiększyły się o 31,4%.

Wśród wydatków bieżących zrealizowanych przez województwa w 2018 r., w porównaniu z 2017 r., wzrosły wydatki na zakup materiałów i usług – o 6,7%, wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – o 2,2%, oraz pozostałe wydatki bieżące – o 9,1%, natomiast o 11,4% zmniejszyły się wydatki przeznaczone na obsługę długu.

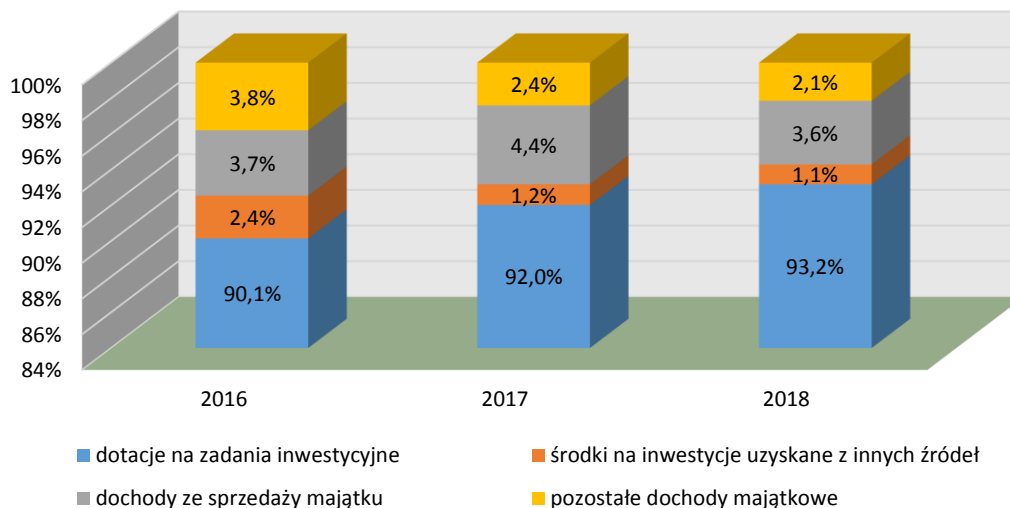
Struktura wydatków ogółem województw w latach 2016 - 2018

Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem województw zmniejszył się z 69,8% w 2017 r. do 64,1% w 2018 r.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych województw w latach 2016 - 2018

W 2018 r. w dochodach majątkowych województw najistotniejszy udział stanowiły dotacje na zadania inwestycyjne – 93,2%. W porównaniu do 2017 r. ich udział zwiększył się o 1,2 punktu procentowego.

Dochody majątkowe województw w latach 2016-2018 przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓLEM, w tym:	13 506	14 771	16 954	109,4	114,8	125,5
Dochody majątkowe, z tego:	2 293	2 418	3 234	105,5	133,7	141,0
Dotacje na zadania inwestycyjne	2 067	2 225	3 013	107,6	135,4	145,8
Środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł	55	28	36	50,9	128,7	65,5
Dochody ze sprzedaży majątku	84	107	115	127,4	107,8	137,4
Pozostałe dochody majątkowe	87	58	69	66,7	119,4	79,6

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody majątkowe województw zwiększyły się o 33,7%, a w porównaniu do 2016 r. zwiększyły się o 41,0%.

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe województw w latach 2016-2018 przedstawiały się następująco:

	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki majątkowe	3 310	4 327	5 950	130,7	137,5	179,7
w tym: wydatki inwestycyjne	3 083	3 973	5 615	128,9	141,3	182,1

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., wydatki majątkowe województw zwiększyły się o 37,5%, a w porównaniu do 2016 r. zwiększyły się o 79,7%. Wydatki inwestycyjne zrealizowane w 2018 r., zwiększyły się o 41,3% w porównaniu do roku 2017, natomiast w porównaniu do roku 2016 zwiększyły się o 82,1%.

5. Wynik budżetów województw

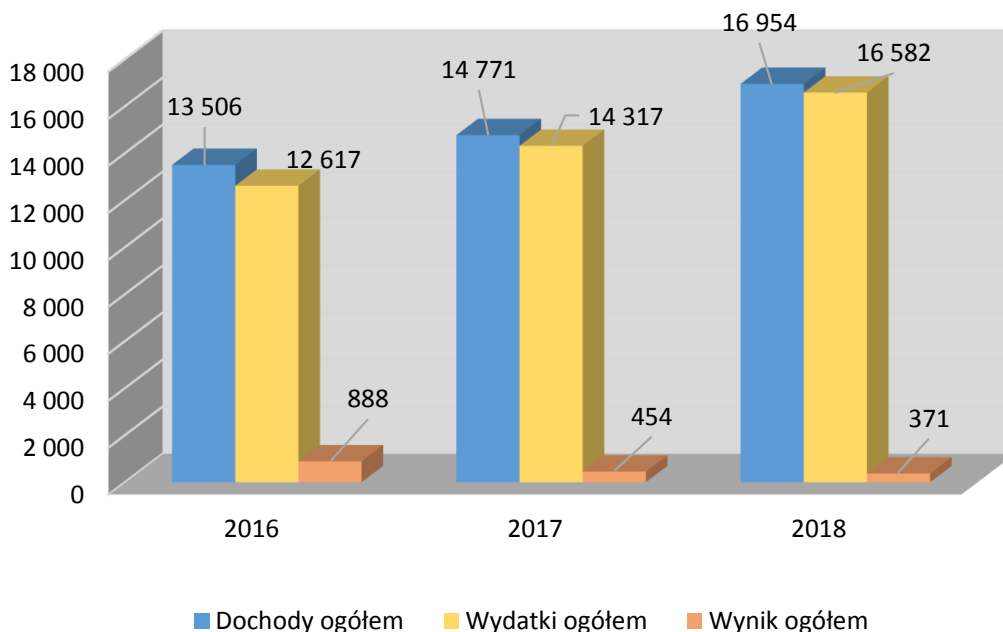
Dochody, wydatki oraz wynik województw w latach 2016-2018 w podziale na bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2016	2017	2018	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	mln zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	13 506	14 771	16 954	109,4	114,8	125,5
I.1 Dochody bieżące	11 213	12 353	13 720	110,2	111,1	122,4
I.2 Dochody majątkowe	2 293	2 418	3 234	105,5	133,7	141,0
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	12 617	14 317	16 582	113,5	115,8	131,4
II.1 Wydatki bieżące	9 307	9 990	10 633	107,3	106,4	114,2
II.2 Wydatki majątkowe	3 310	4 327	5 950	130,7	137,5	179,7
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	888	454	371	-	-	-
WYNIK BIEŻĄCY (I.1-II.1)	1 906	2 363	3 088	-	-	-
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-1 018	-1 909	-2 716	-	-	-

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

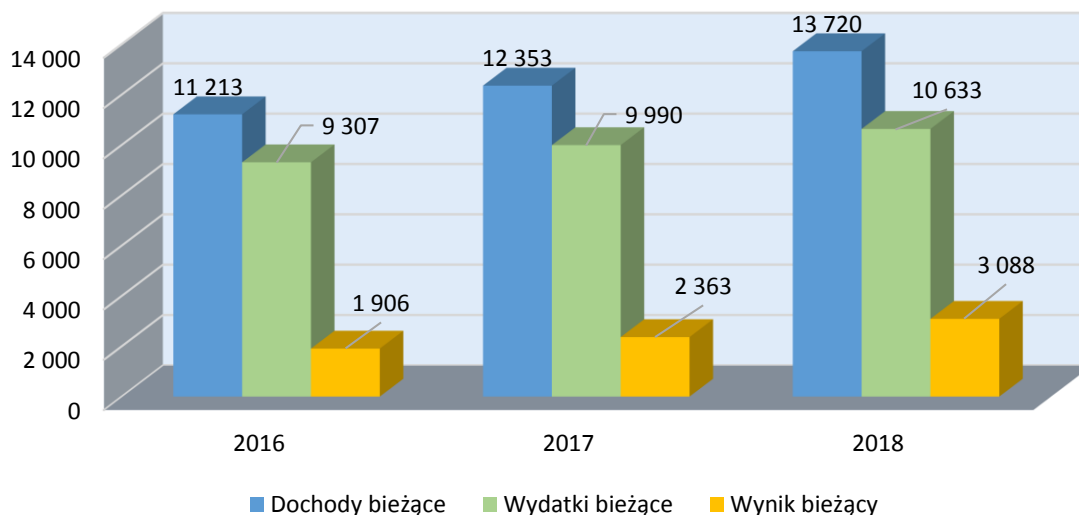
W 2018 r., w porównaniu do 2017 r., nadwyżka bieżąca (dochody bieżące - wydatki bieżące) w województwach zwiększyła się o 725 mln zł.

**Dochody, wydatki i wynik ogółem województw
w latach 2016 - 2018 (w mln zł)**

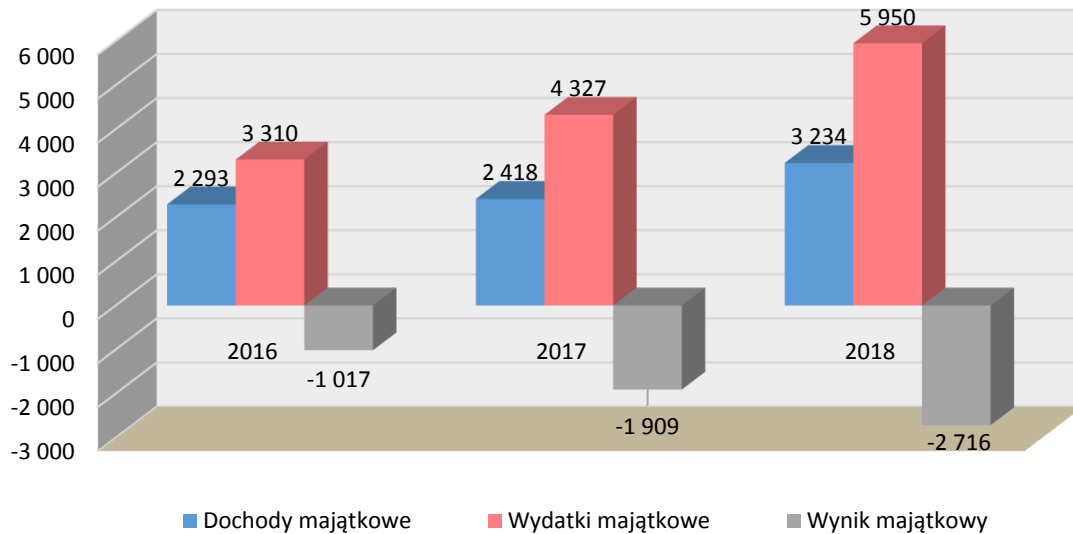
W 2018 r. budżety samorządów województw zamknęły się nadwyżką w wysokości 371 mln zł.

**Dochody, wydatki i wynik bieżące województw w latach 2016 - 2018
(w mln zł)**

W roku 2018, w stosunku do roku 2017, nadwyżka bieżąca samorządów województw wzrosła z kwoty 2.363 mln zł do kwoty 3.088 mln zł.

**Dochody, wydatki i wynik majątkowe województw
w latach 2016 - 2018 (w mln zł)**

W 2018 r. wydatki majątkowe województw zostały zrealizowane w wysokości 5.950 mln zł, z czego 3.234 mln zł, tj. 54,3% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby województw według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2016-2018:

Wyszczególnienie	Liczba województw wg osiągniętego wyniku bieżącego		
	2016	2017	2018
Dodatni wynik bieżący (nadwyżka operacyjna)	16	16	16
Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny)	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2016-2018 (Min. Fin.)

W latach 2016 - 2018 wszystkie województwa wykazały nadwyżkę operacyjną.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów dotyczące poszczególnych województw przedstawiono w załącznikach.

Część VI

Relacja z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych według danych z WPF

Stosownie do art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w 2018 r. jednostki samorządu terytorialnego obowiązane były stosować zasadę zrównoważenia budżetu jednostek samorządu terytorialnego w części bieżącej, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, tj. środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Natomiast na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogły być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem w przypadku realizacji zadań bieżących ze środków UE i EFTA. Wówczas, wykonane wydatki bieżące mogły być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków UE i EFTA, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym.

Różnicę między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	Prognoza na rok 2018		Prognoza na rok 2019		Prognoza na rok 2020		Prognoza na rok 2021	
	liczba JST	kwota (tys.zł)	liczba JST	kwota (tys.zł)	liczba JST	kwota (tys.zł)	liczba JST	kwota (tys.zł)
WYNIK	2 806	12 056 728	2 806	20 454 023	2 806	21 367 564	2 806	22 215 329
NADWYŻKA	2 634	12 351 752	2 796	20 459 060	2 797	21 372 547	2 795	22 217 521
DEFICYT	171	-295 023	5	-5 037	5	-4 983	4	-2 192
budżet zrównoważony	1	0	5	0	4	0	7	0

Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2018-2021 (Min. Fin.)

W wieloletniej prognozie finansowej jednostki samorządu terytorialnego na rok 2018 planowały nadwyżkę bieżącą w wysokości 12 057 mln zł.

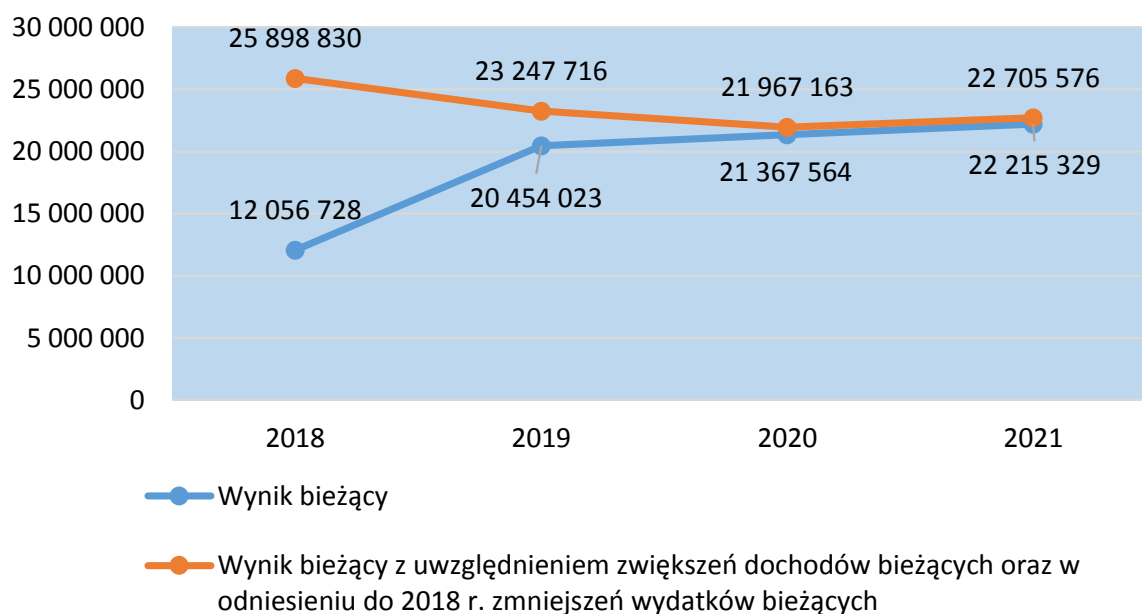
Różnicę między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki określone w przepisach, w szczególności powiększone o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki, a wydatkami bieżącymi (w odniesieniu do 2018 r. pomniejszonymi o wydatki zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. z 2012 r. poz. 1456)) przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	Prognoza na rok 2018		Prognoza na rok 2019		Prognoza na rok 2020		Prognoza na rok 2021	
	liczba JST	kwota (tys.zł)	liczba JST	kwota (tys.zł)	liczba JST	kwota (tys.zł)	liczba JST	kwota (tys.zł)
WYNIK	2 806	25 898 830	2 806	23 247 716	2 806	21 967 163	2 806	22 705 576
NADWYŻKA	2 801	25 993 913	2 801	23 247 716	2 801	21 967 163	2 798	22 705 576
DEFICYT	4	-95 083	0	0	0	0	0	0
budżet zrównoważony	1	0	5	0	5	0	8	0

Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2018-2021 (Min. Fin.)

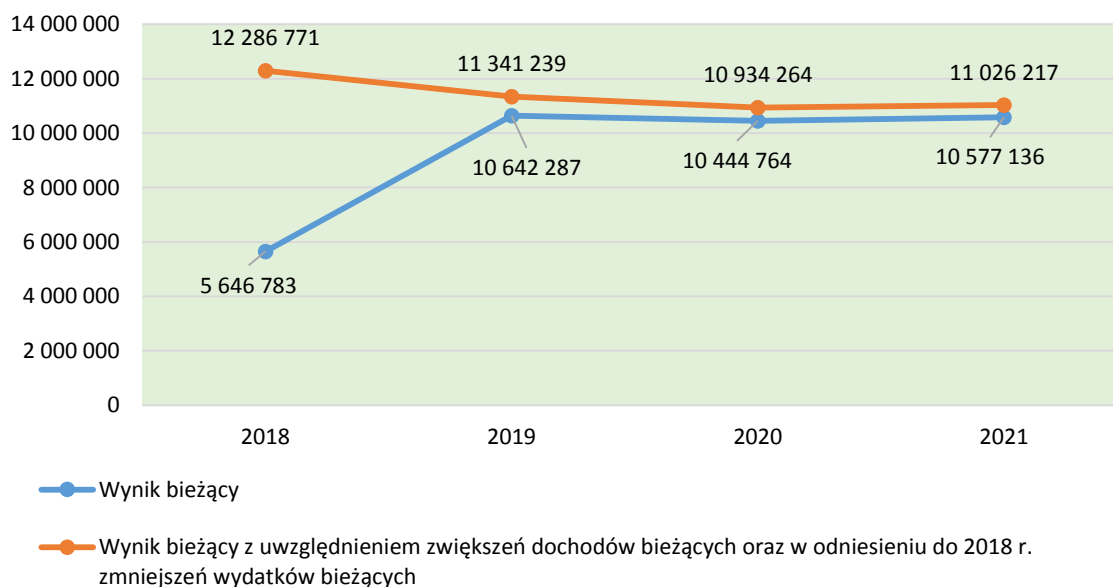
Poniżej przedstawiono kwoty planowanej nadwyżki bieżącej oraz nadwyżki bieżącej z uwzględnieniem zwiększeń dochodów bieżących oraz w odniesieniu do roku 2018 zmniejszeń wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego w latach 2018-2021 (poz. 8.1. i 8.2 z WPF):

Wynik bieżący prognozowany na lata 2018 - 2021 przez jednostki samorządu terytorialnego (w tys. zł)

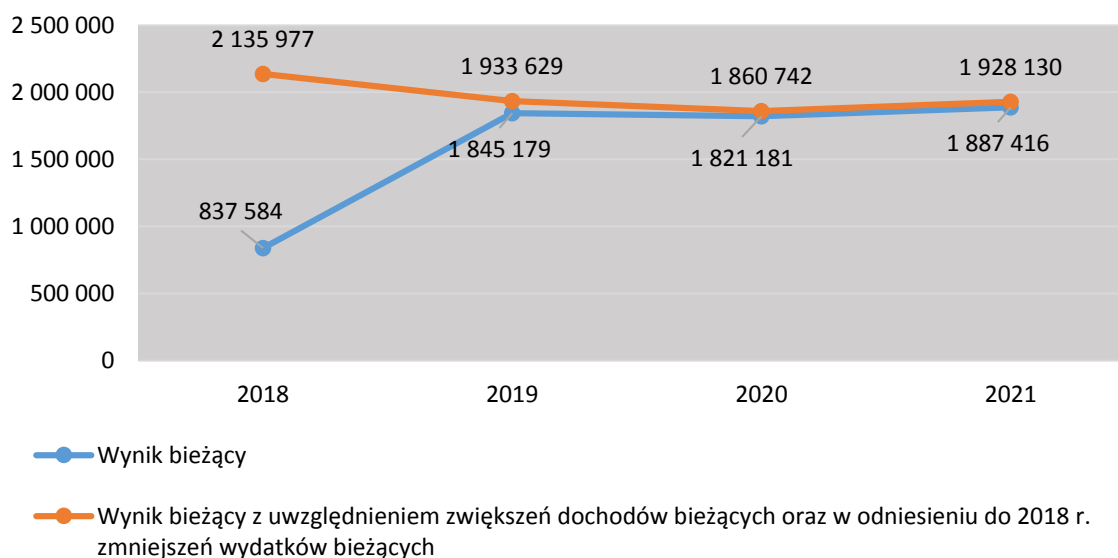

Na poniższych wykresach przedstawiono kwoty planowanej nadwyżki bieżącej oraz nadwyżki bieżącej z uwzględnieniem zwiększeń dochodów bieżących według kategorii jednostek samorządu terytorialnego w latach 2018-2021 (poz. 8.1. i 8.2 z WPF):

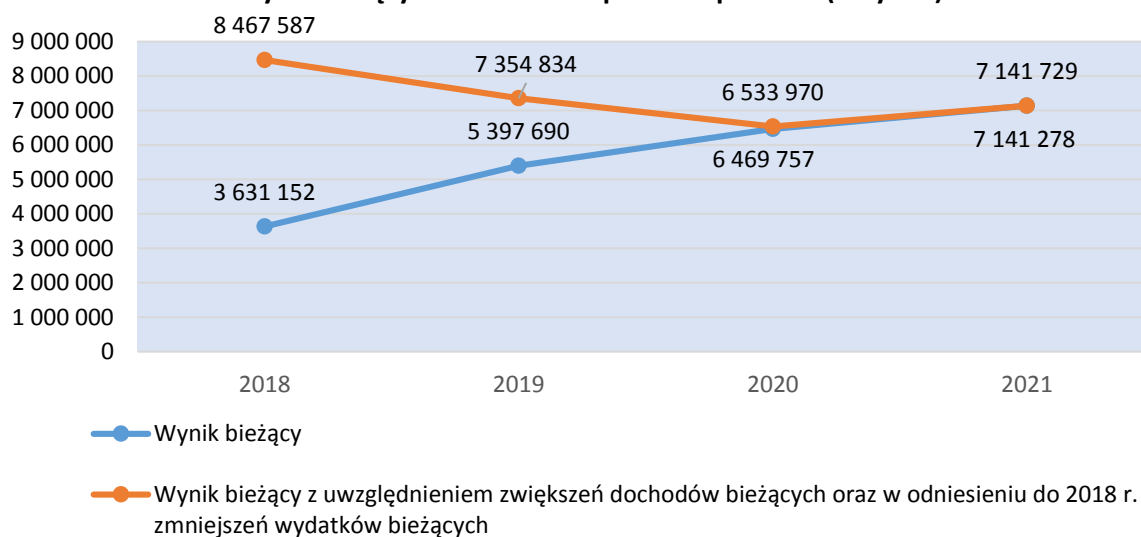
Wynik bieżący w gminach (w tys. zł)

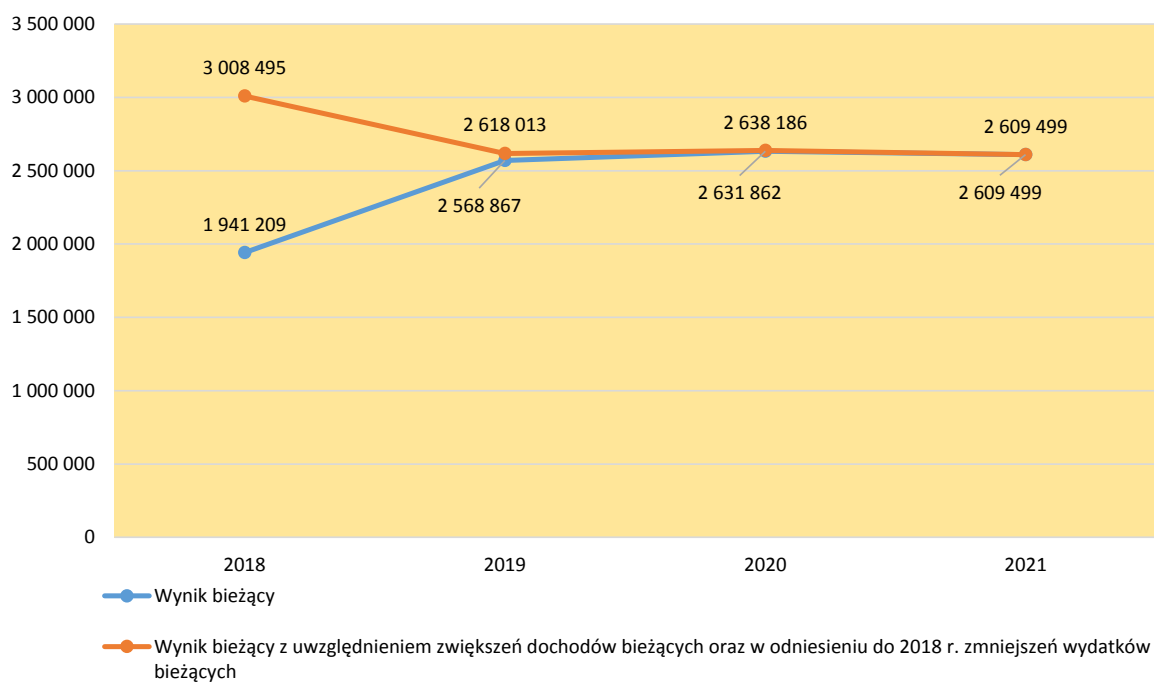
Wynik bieżący w powiatach (w tys. zł)

Wynik bieżący w miastach na prawach powiatu (w tys. zł)

Wynik bieżący w województwach (w tys. zł)

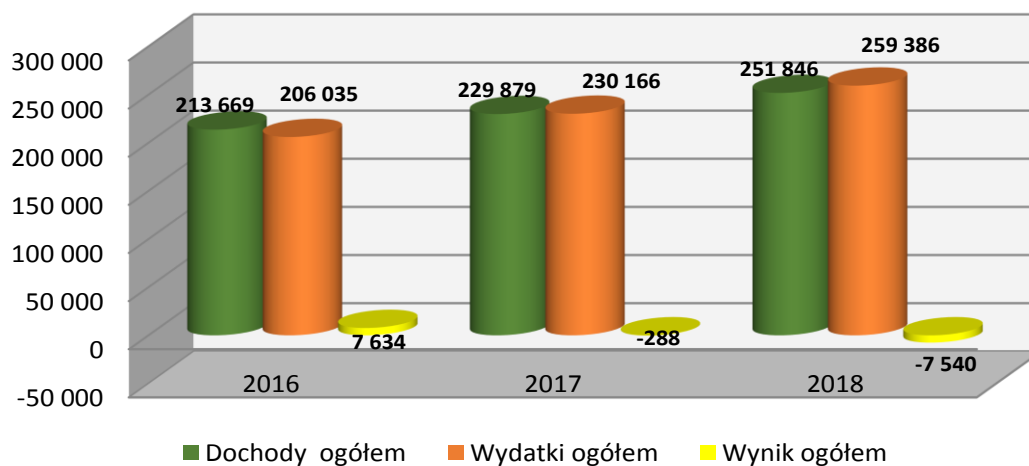

Część VII

Wnioski

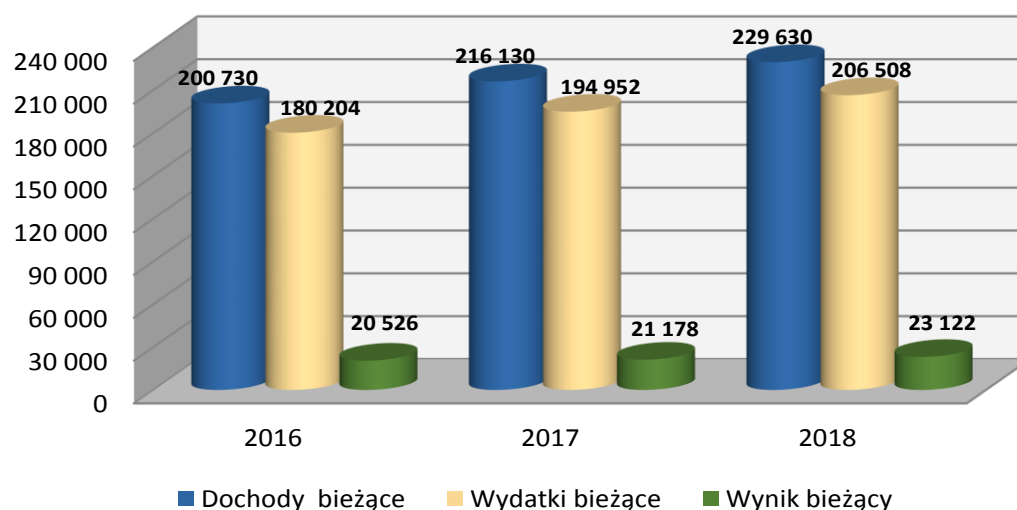
Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego

Dochody, wydatki i wynik zrealizowane przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 9,6%, a wydatki ogółem wzrosły o 12,7%.

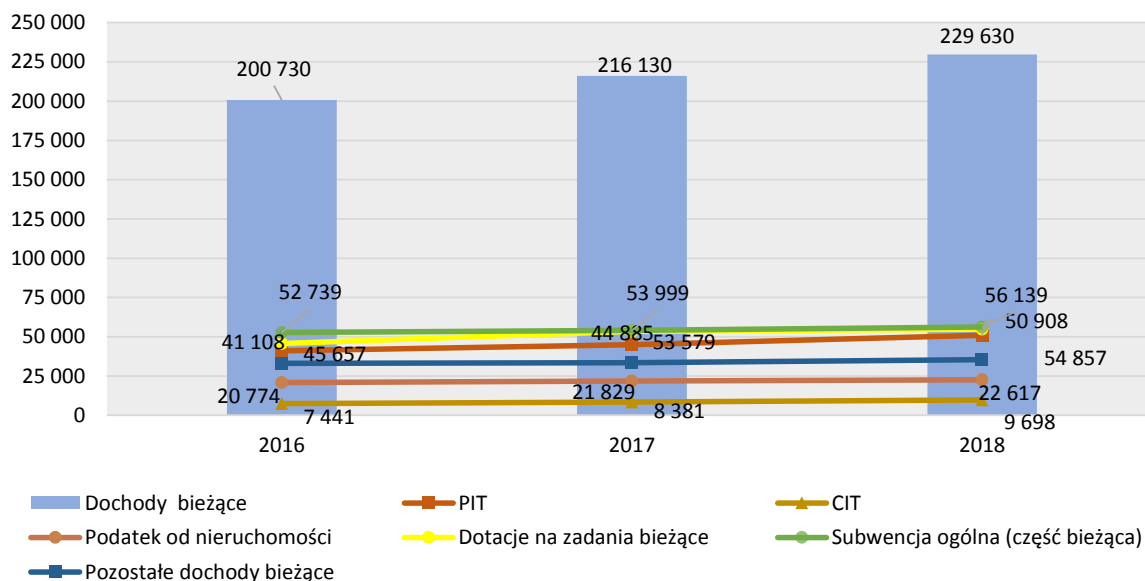
Dochody, wydatki i wynik bieżący zrealizowane przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 6,2%, a wydatki bieżące wzrosły o 5,9%. W latach 2016-2018 dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe od wydatków bieżących.

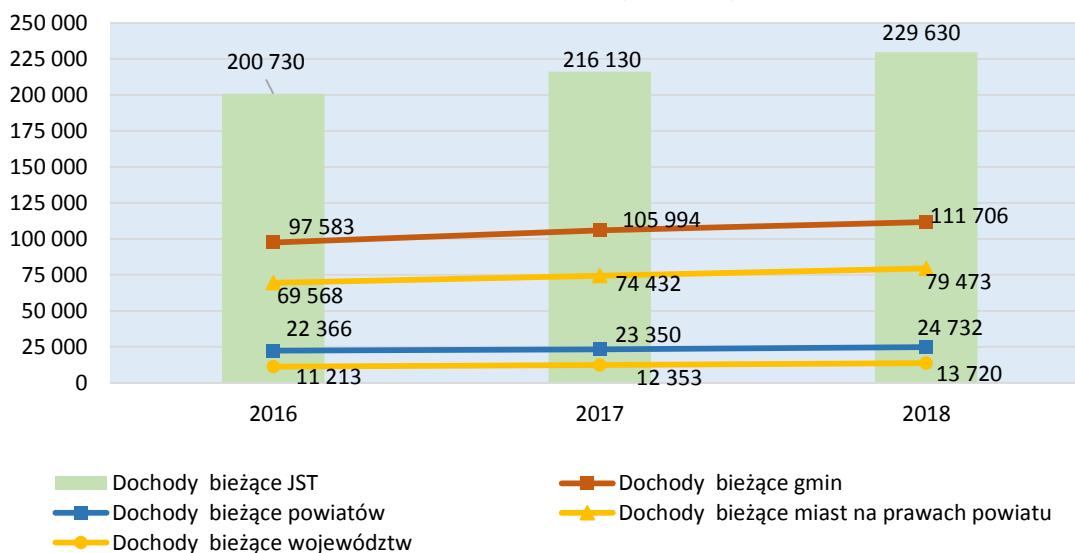
Dochody i wydatki bieżące

**Dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego
w latach 2016-2018 (w mln zł)**

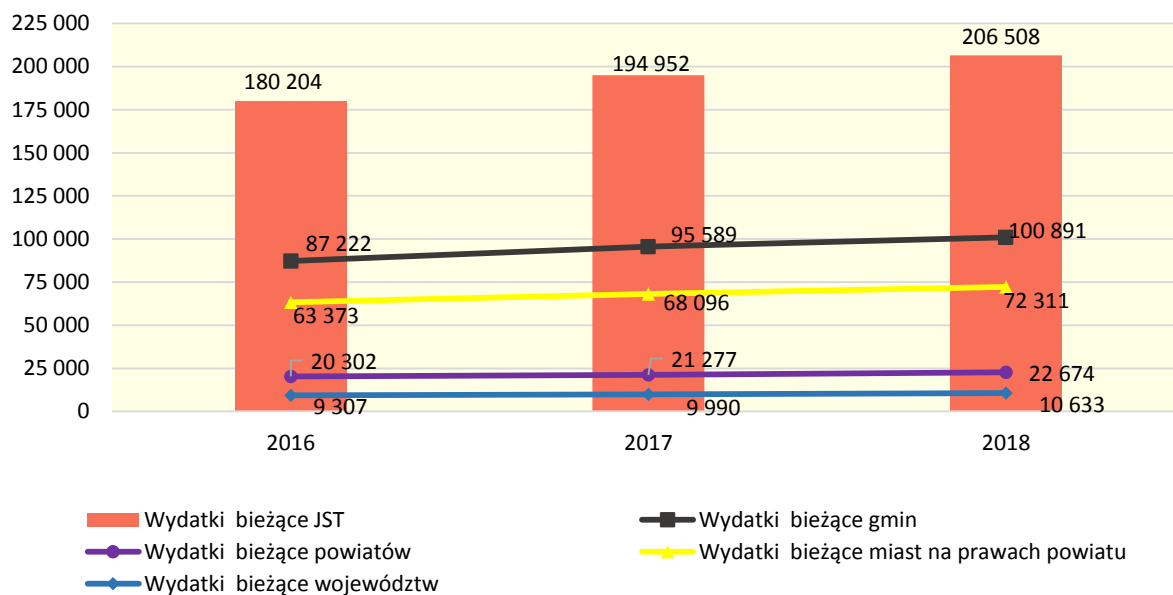
W 2018 r. wszystkie źródła dochodów bieżących wykazywały wzrost w stosunku do roku 2017. Najwyższą dynamikę dochodów bieżących jednostki samorządu terytorialnego uzyskały z tytułu CIT (15,7%) i PIT (13,4%).

**Dochody bieżące według kategorii jednostek samorządu terytorialnego
w latach 2016-2018 (w mln zł)**

W 2018 r., w stosunku do 2017 r. najwyższy wzrost dochodów bieżących wystąpił w województwach (11,1%).

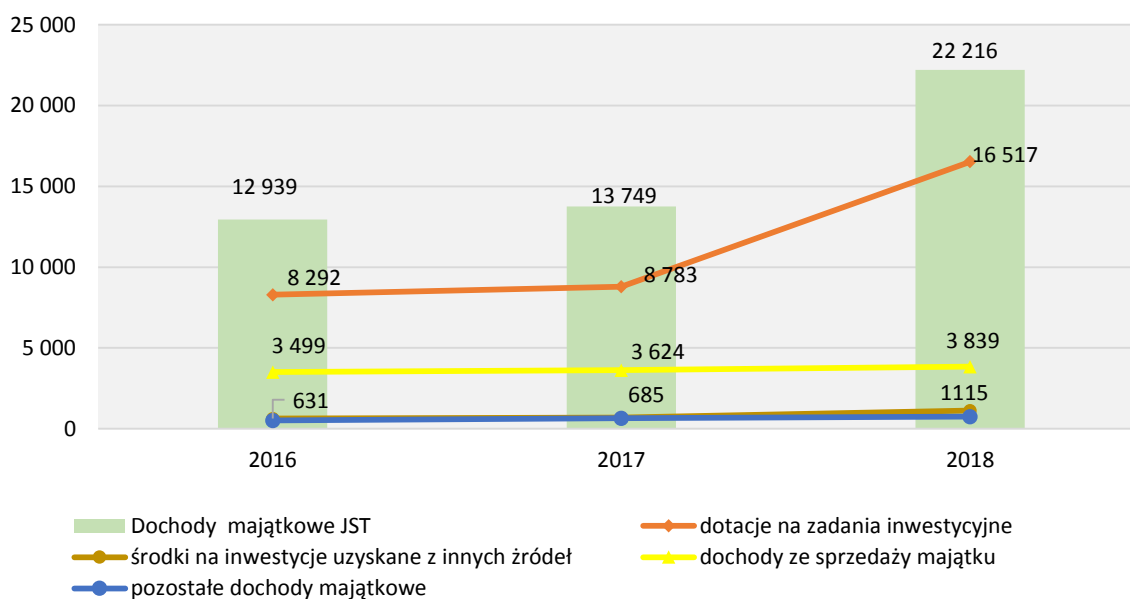
Wydatki bieżące według kategorii jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018 (w mln zł)

W 2018 r., w stosunku do 2017 r., najwyższy wzrost wydatków bieżących miał miejsce w powiatach – 6,6% oraz w województwach o 6,4%.

Dochody i wydatki majątkowe

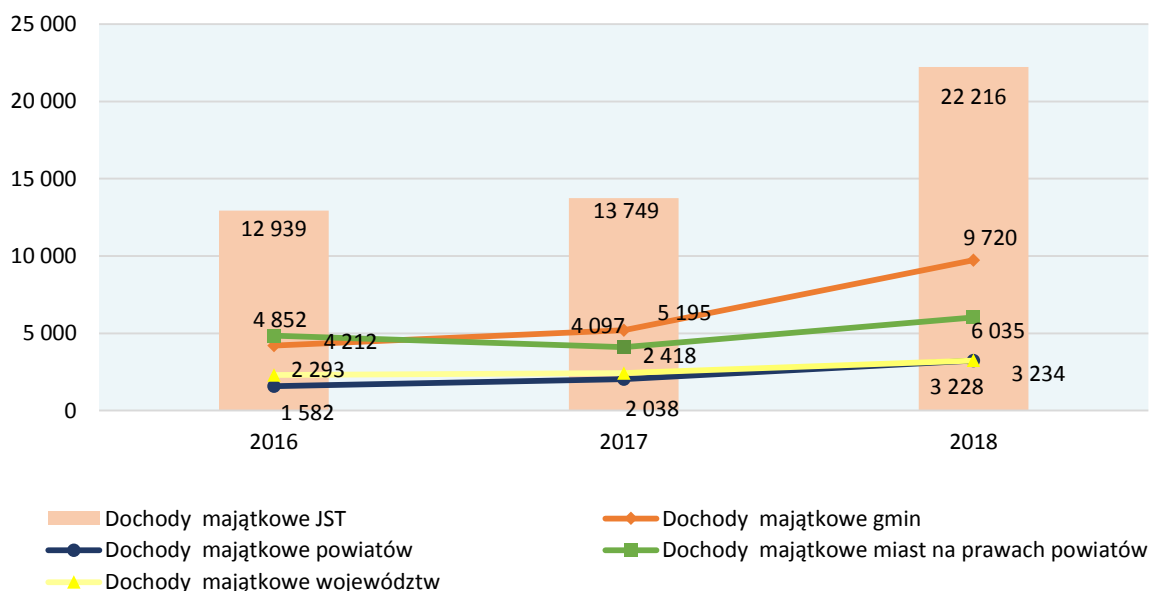
Dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018 (w mln zł)

W strukturze dochodów majątkowych jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r. dotacje na zadania inwestycyjne stanowiły 74,3%; zostały one wykonane w

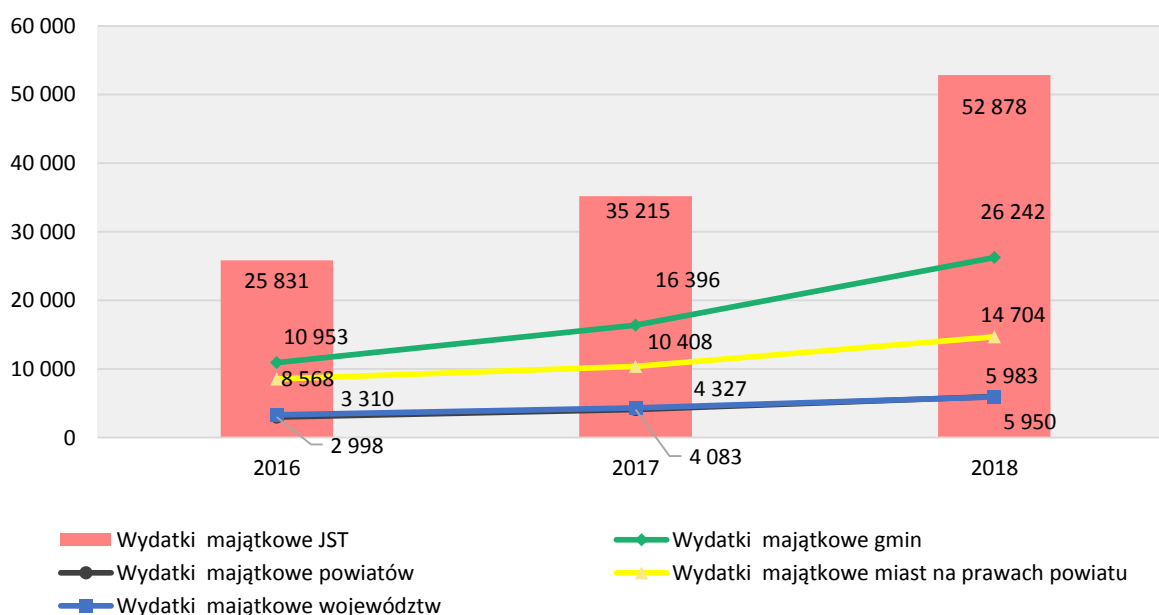
wysokości 16.517 mln zł i były wyższe o 88,1% od dochodów wykonanych z tego tytułu w 2017 r.

Dochody majątkowe według kategorii jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018 (w mln zł)

W porównaniu do roku 2017, w roku 2018, dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego zwiększyły się o 61,6%. We wszystkich kategoriach jednostek odnotowano wzrost dochodów majątkowych. Najwyższy wzrost miał miejsce w gminach, gdzie dochody majątkowe wykonane w roku 2018 były o 87,1% wyższe, niż w roku 2017.

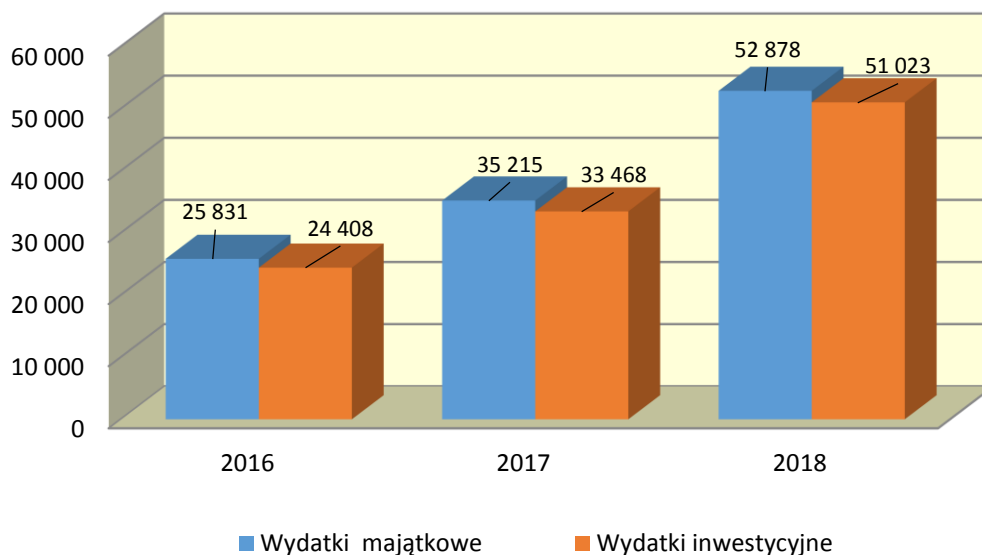
Wydatki majątkowe według kategorii jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018 (w mln zł)

W 2018 r. wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego były wyższe niż w 2017 r. o 50,2%. Zwiększenie wydatków majątkowych w 2018 r. w stosunku do 2017 r., nastąpiło we wszystkich kategoriach jednostek samorządu terytorialnego. Najwyższy wzrost wydatków majątkowych wystąpił w gminach - 60,1%.

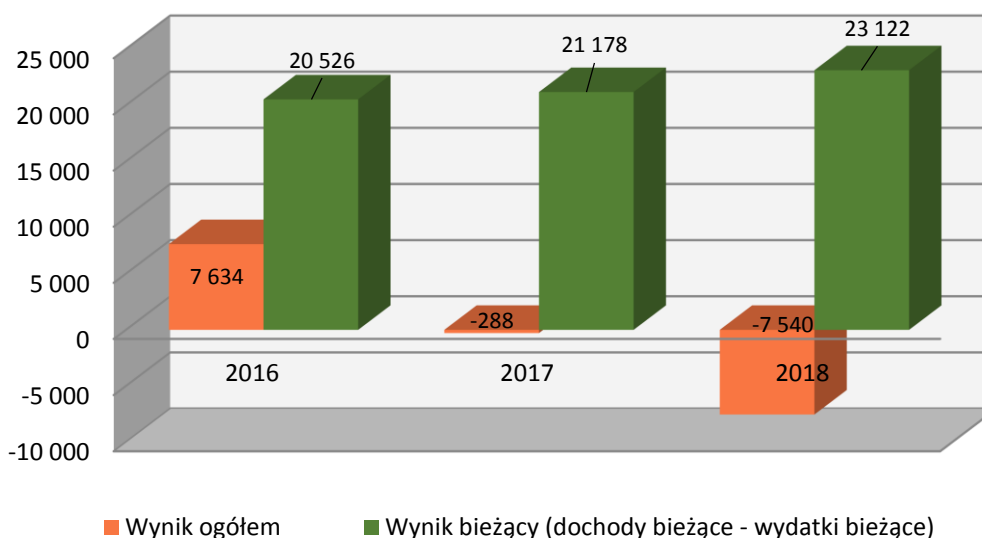
Wydatki majątkowe i inwestycyjne jednostek samorządu terytorialnego wykonane w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

Wydatki inwestycyjne w 2018 r. stanowiły 96,5% wydatków majątkowych, a w latach 2016 i 2017 odpowiednio - 94,5% i 95,0%.

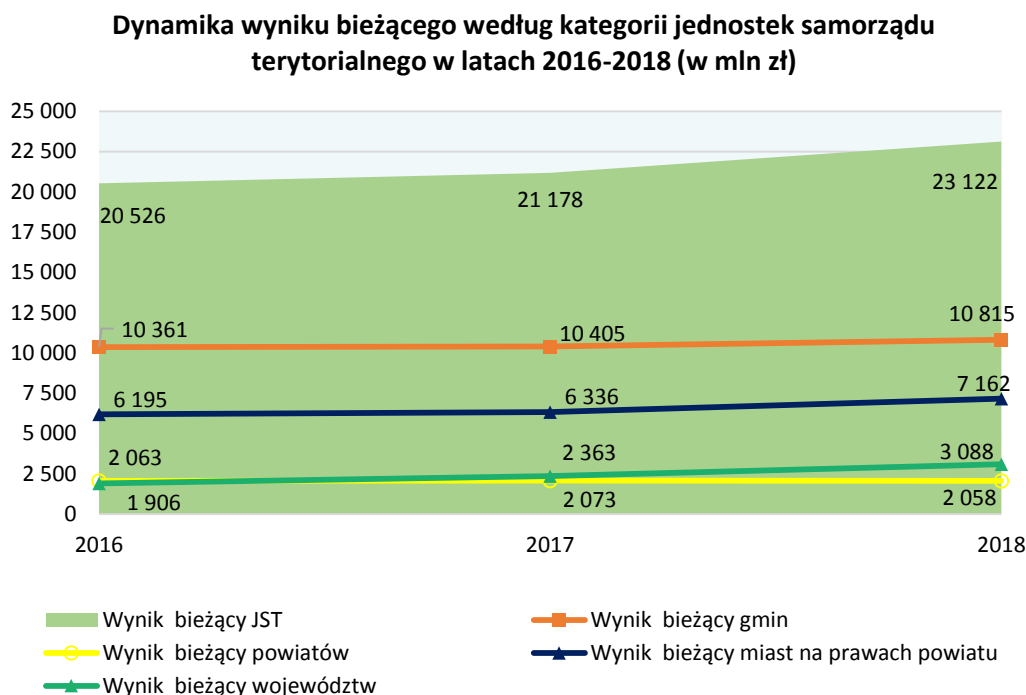
Wynik

Wynik ogółem i wynik bieżący jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016 - 2018 (w mln zł)

W 2018 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego zamknęły się zbiorczo deficytem w wysokości 7.540 mln zł.

W 2018 r. dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe niż wydatki bieżące o 23.122 mln zł.

1. W 2018 r., w porównaniu do 2017 r., nadwyżka operacyjna w jednostkach samorządu terytorialnego zwiększyła się o 1.944 mln zł, tj. o 9,2% z tego w:

- gminach o 410 mln zł, tj. o 3,9%,
- miastach na prawach powiatu o 826 mln zł, tj. o 13,0%,
- w województwach o 725 mln zł, tj. o 30,7%,

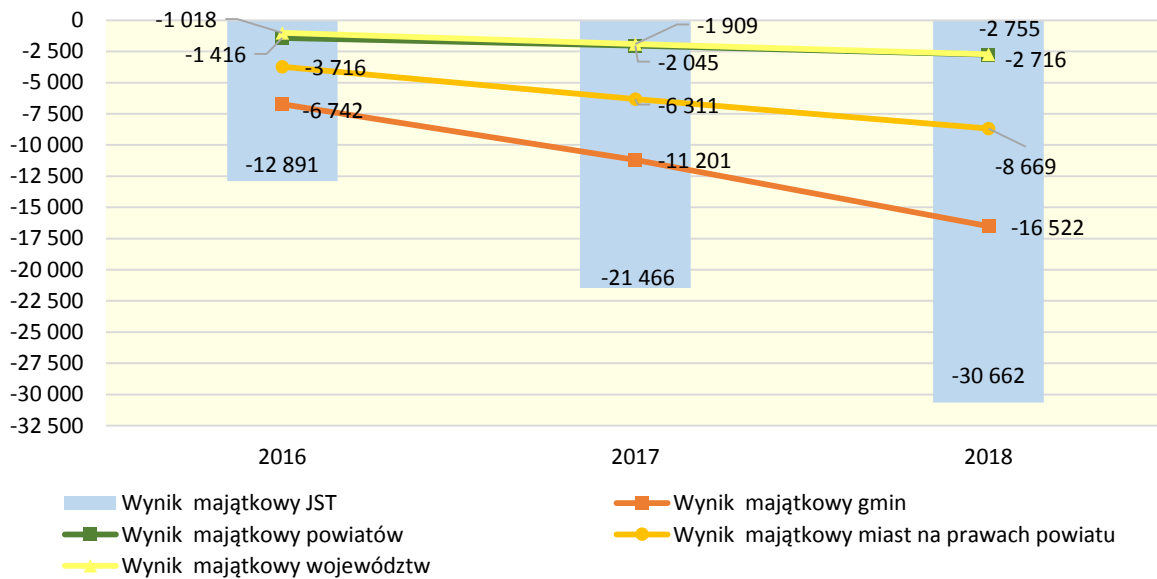
natomiast w powiatach zmniejszyła się o 15 mln zł, tj. o 0,7%.

2. W 2018 r. 2.786 jednostki samorządu terytorialnego (99,2% ogółu) osiągnęło dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

3. Liczba jednostek wykazujących ujemny wynik bieżący wynosiła 22 i zwiększyła się w 2018 r., w porównaniu do 2017 r., o 5 jednostek.

4. W 2018 r. żadne z miast na prawach powiatu i żadne z województw nie wykazało ujemnego wyniku bieżącego.

Wynik majątkowy według kategorii jednostek samorządu terytorialnego w latach 2016-2018 (w mln zł)

W 2018 r. we wszystkich kategoriach jednostek samorządu terytorialnego wynik majątkowy (dochody majątkowe – wydatki majątkowe) był ujemny.

Spis załączników:

Załącznik nr 1

Gminy, które wypracowały nadwyżkę operacyjną w 2018 r.

Załącznik nr 2

Powiaty, które wypracowały nadwyżkę operacyjną w 2018 r.

Załącznik nr 3

Miasta na prawach powiatu, które wypracowały nadwyżkę operacyjną w 2018 r.

Załącznik nr 4

Województwa, które wypracowały nadwyżkę operacyjną w 2018 r.

Załącznik nr 5

Gminy, które nie wypracowały nadwyżki operacyjnej w 2018 r.

Załącznik nr 6

Powiaty, które nie wypracowały nadwyżki operacyjnej w 2018 r.